

Departementale Actieprogramma's voor betere regelgeving en dienstverlening voor bedrijven – Stand van zaken 2019

Inhoud

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	2
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat.....	7
Ministerie van Financiën.....	16
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.....	21
Ministerie van Justitie en Veiligheid	27
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.....	34
Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid	39
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.....	47

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Actielijn 2: Merkbaar meer ruimte voor innovatie en ondernemerschap

Convenant verbeteren informatiestromen woningcorporaties

Ambitie

Door met alle betrokken partijen (Aedes, WSW, Aw, BZK) samen te werken moet de hoeveelheid gegevens die worden uitgevraagd na vijf jaar met 50% gedaald zijn.

Maatregel

In het convenant 'Verbeteren informatievoorziening woningcorporatiesector' hebben de Autoriteit woningcorporaties, Waarborgfonds sociale woningbouw, BZK en Aedes afgesproken de samenwerking op het gebied van informatievoorziening te intensiveren. Doel van het convenant is dat er gedurende de looptijd (5 jaar) naar wordt gestreefd om in de jaarlijkse gegevensuitvraag gemiddeld een reductie van 10% per jaar te realiseren, waarmee aan het einde van de convenantsperiode de uitvraag zal zijn gehalveerd. De gegevensopvraag wordt voor iedere opvraag (twee maal per jaar, prognose- en verantwoordingsgegevens) vastgesteld in een stuurgroep waar namens de aanleverende partijen ook de brancheorganisatie van woningcorporaties (Aedes) deel van uitmaakt. Bij de besluitvorming wordt aangegeven in hoeverre de gegevensopvraag teruggebracht is (monitoring). Hierbij wordt gekeken naar nut, noodzaak en proportionaliteit van de opvraag.

Door het terugbrengen van de omvang van de opvraag, het stabiliseren van de resterende opvraag (weinig aanpassingen van jaar tot jaar), het eenduidig definiëren van de opvraag en het mogelijk maken van directe import vanuit basissystemen zal de kwaliteit van geleverde data verbeteren en de gegevensuitwisseling tussen uitvragende partijen en corporaties efficiënter verlopen.

Ook wordt de regie op de gegevensuitvraag anders ingericht. De convenantpartijen worden gezamenlijk verantwoordelijk voor de omvang en wijze van de gegevensuitwisseling. Daarnaast zal uitwisseling via Standard Business Reporting (SBR) plaats gaan vinden. In combinatie met een reductie van de gegevensuitvraag leidt dit op termijn naar verwachting tot een substantiële structurele administratieve lastenreductie voor woningcorporaties. De precieze omvang van de reductie als gevolg van het convenant, is mede afhankelijk van het tempo waarin de afspraken uit het convenant kunnen worden geïmplementeerd.

Hoe groot daadwerkelijk de lastenreductie voor woningcorporaties wordt, hangt ook af van hoe corporaties hun interne processen organiseren en in hoeverre softwareleveranciers hier op in spelen. Er is reeds een besparing van 25% gerealiseerd. Op het moment dat een steeds groter deel van de gegevensopvraag geautomatiseerd uit de basissystemen van corporaties gehaald kan worden zal dit percentage verder toenemen.

Beoogd resultaat

- Minder overlap in opgevraagde gegevens van de verschillende toezichthouders
- Minder gegevens die worden opgevraagd bij woningcorporaties
- Lagere administratieve lasten voor woningcorporaties
- Efficiëntere werkwijze door aansluiten van systemen corporaties, BZK en toezichthouders.

Stand van zaken

- Sinds het convenant in werking is getreden is er een nieuwe uitvraag gedaan voor zowel de prognose (dPI) als de verantwoordingsinformatie (dVi). Voor beide regelingen is een administratieve lastenonderzoek uitgevoerd waaruit blijkt dat de administratieve lasten voor beide onderdelen met 25% zijn afgenomen.

Stelselherziening omgevingsrecht

Ambitie

Ruimte bieden aan innovatieve ontwikkelingen, ondernemerschap en experimenten in de fysieke omgeving.

Maatregel

De Omgevingswet is gericht op het beschermen en benutten van de fysieke leefomgeving. De wet biedt een adequate bescherming van de fysieke leefomgeving en biedt het kader waarbinnen mogelijkheden optimaal kunnen worden benut voor ondernemerschap, innovatieve ontwikkelingen en experimenten. De Omgevingswet geeft in dat kader ruimte voor voorschriften die passen bij lokale omstandigheden, gaat uit van de stelregel decentraal tenzij, geeft meer ruimte via meer mogelijkheden voor maatwerk.

Een voorbeeld van betere regelgeving die mogelijk wordt door decentralisering is de regelgeving ten aanzien van lozen van huishoudelijk afvalwater op open water (wanneer mag het wel en wanneer niet). De huidige regels zijn ingewikkeld en kennen allerlei mitsen en maren. Straks is het mogelijk dat een gemeente in het Omgevingsplan simpel aangeeft dat in gebied X huishoudelijk afvalwater uitsluitend geloosd mag worden op het vuilwaterriool (of dat lozen in de bodem wel mag). Met maatwerkregels kan in het Omgevingsplan bijvoorbeeld over laden en lossen eenvoudig aangegeven worden dat in gebied X laden en lossen in pandig of in gebied Y in een bepaald tijdsvak plaats

moet vinden. De huidige regelgeving is generiek van aard en kent daarom allerlei criteria, begrippen en verschillende regels in verschillende situaties.

Ook kiest de Omgevingswet vaak voor doelvoorschriften en is er ruimte voor het gelijkwaardige alternatief als een bepaald middel is voorgeschreven. Het stelsel biedt ruimte voor experimenteren door een apart daarvoor bedoeld experimenteerartikel waarmee afgeweken kan worden van de Omgevingswet, Elektriciteitswet, de Warmtewet en de Wet milieubeheer. Met de Crisis- en herstelwet zijn reeds goede ervaringen opgedaan in een groot aantal experimenten.

Ook komt er ruimte om minder te werken met vergunningen en kan bespaard worden op onderzoekslasten. Een voorbeeld van minder vergunningplichten is het schrappen van de technische bouwtoets voor zogenoemde eenvoudige bouwwerken zoals gewoon onderhoud of een nieuw gevelpaneel. Gemeenten krijgen daarnaast zelf de ruimte om de ruimtelijke vergunningplicht wel of niet te schrappen en te vervangen door algemene regels.

In de voorbereiding op het nieuwe stelsel wordt bij elk onderdeel uitvoerig overlegd met belanghebbenden. Zowel met ondernemers als met het bevoegd gezag. In de zogeheten botsproeven met belanghebbenden staat de uitvoerbaarheid van de regels centraal.

Beoogd resultaat

- Regelgeving die ruimte biedt aan lokale omstandigheden van ondernemers.
- De mogelijkheid voorschriften lokaal aan te passen zodat een innovatieve ondernemer met de regelgeving uit de voeten kan.
- Ruimte om tijdelijk van nationale regelgeving af te wijken.
- Ruimte om minder met vergunningen te werken.
- Een besparing op onderzoekslasten.

Stand van zaken

In uitvoering

Actielijn 3: Beter, slimmer en efficiënter toezicht

Programma 'Verticaal toezicht'

Ambitie

Door een betere samenwerking wordt de overlap in het toezicht zo veel mogelijk beperkt waardoor de administratieve lasten van woningcorporaties afnemen.

Maatregel

De Autoriteit woningcorporaties (Aw) en het Waarborgfonds sociale woningbouw (WSW) richten zich beide – vanuit hun onderscheiden verantwoordelijkheden als toezichthouder en burger – op de financiële discipline van woningcorporaties. Om dit toezicht efficiënter te organiseren is een gezamenlijk beoordelingskader ontwikkeld: één bril waardoor zij corporaties gaan bekijken en beoordelen. Dit kader vervangt alle separate kaders en werkinstructies die er nu zijn bij beide organisaties. Het nieuwe kader is consistent, beperkter en eenvoudiger voor corporaties.

Daarnaast gaan de Aw en WSW meer gebruik maken van elkaars inzichten. Daarbij wordt overgestapt naar een gezamenlijk afgestemde basis-uitvraag om te beoordelen of er risico's bij een bepaalde corporatie zijn. Alleen wanneer de basisbeoordeling daar aanleiding toe geeft, volgt vervolgens een gezamenlijk afgestemde verdiepende uitvraag.

De corporatiesector is via een sectorbrede consultatie en een speciale klankbordgroep nauw betrokken bij de doelstelling, ontwikkeling en uitvoering van het programma. De beweging van nauwere samenwerking tussen Aw en WSW, het gezamenlijke beoordelingskader en de hieruit voortvloeiende vermindering van administratieve lasten wordt door hen ten volle ondersteund.

Beoogd resultaat

- Minder overlap in opgevraagde gegevens van de verschillende toezichthouders
- Minder gegevens die worden opgevraagd bij woningcorporaties
- Een betere afstemming tussen toezichthouders wanneer controles worden uitgevoerd
- Lagere administratieve lasten voor woningcorporaties

Stand van zaken

- In 2018 was er sprake van een overgangsjaar waarin vooral de samenwerking tussen de toezichthouder (Aw) en de burger (WSW) is verbeterd. Ook zijn pilots gedraaid met de nieuwe werkwijze.
- Het gezamenlijke beoordelingskader is ter consultatie voorgelegd aan de sector en aan overige belanghebbenden. Aan de hand hiervan is het kader op onderdelen aangepast en verduidelijkt. Het beoordelingskader is inmiddels vastgesteld en in december is de Tweede Kamer hierover geïnformeerd.
- Vanaf 1 januari 2019 wordt het gezamenlijke beoordelingskader toegepast door Aw en WSW.

Wetsvoorstel Kwaliteitsborging voor het Bouwen (WKB)

Ambitie

Verbetering van de bouwkwaliteit door introductie van een nieuw stelsel voor kwaliteitsborging en aanscherping van de aansprakelijkheid van bouwbedrijven.

Maatregel

In plaats van de bestaande gemeentelijke toets van bouwplannen gaan ter zake kundige private bureaus, zogeheten kwaliteitsborgers, de kwaliteit van het gereede bouwwerk zelf op de bouwplaats controleren. Hiervoor heeft intensief overleg met betrokken partijen, waaronder bouwbedrijven, toeleveringsbedrijven, professionele opdrachtgevers, kwaliteitsborgers en VNO-NCW, plaatsgevonden, via een maandelijks overleg op directieureniveau. Voor bedrijven en burgers betekent dit dat zij niet langer bouwleges betalen voor een toets van bouwplannen op papier maar tarieven aan de kwaliteitsborger gaan betalen voor een praktijktoets. Door de gerealiseerde kwaliteit vast te leggen via verbetering van de eigen kwaliteitssystemen kunnen bouwbedrijven de werklast voor kwaliteitsborgers verminderen. Door hiervoor lagere tarieven te rekenen worden bouwbedrijven gestimuleerd om hun eigen kwaliteitscontroles te verbeteren. Een nieuw op te richten onafhankelijk zelfstandig bestuursorgaan houdt toezicht op de werking van het stelsel. Naast vernieuwing van de kwaliteitsborging via introductie van een praktijktoets past het wetsvoorstel de aansprakelijkheid van aannemers aan. Nu zijn bouwbedrijven na oplevering allen aansprakelijk voor verborgen gebreken. Met het wetsvoorstel worden zij aansprakelijk voor alle gebreken die zich bij een bouwwerk voordoen voor zover die aan hen als aannemer zijn toe te rekenen. Het moment van oplevering is hierbij niet langer van belang. Door aanpassing van de relevante aansprakelijkheidsbepalingen in het Burgerlijk Wetboek wordt het voor opdrachtgevers eenvoudiger om hun recht te halen wanneer sprake is van gebreken. Dit stimuleert bouwbedrijven tot het leveren van betere kwaliteit in de bouwsector.

De verwachte directe vermindering van regeldruk bedrijven is volgens een rapport van het Adviescollege Toetsing Regeldruk (ATR) bijna €3 miljoen. De meer merkbare effecten voor burgers en bedrijven zijn vanwege vermindering van de bestuurlijke lasten naar verwachting van de ATR zo'n €56 miljoen. De verwachting is dat dit voor een belangrijk deel via legesverlaging bij burgers en bedrijven terecht zal komen. Uit de maatschappelijke kosten-/batenanalyse die is uitgevoerd van het wetsvoorstel blijkt een aanzienlijk positief maatschappelijk saldo van ongeveer €100 miljoen per jaar als gevolg van de voorgestelde wijzigingen en een impuls ter verbetering van de bouwkwaliteit zoals met het wetsvoorstel wordt beoogd. Met de geplande evaluatie van het wetsvoorstel, drie jaar na inwerkingtreding, zal worden gezien in hoeverre deze geplande effecten ook in de praktijk worden behaald. Hierbij worden bovengenoemde bedrijven op dezelfde wijze betrokken. De voordelen zitten hem vooral in versnelling van het bouwproces en meer voorspelbaarheid van het toetsproces, de toename van bouwwerken die buiten de bouwtechnische toets gaan vallen en de verschuiving van de bouwtechnische toets van gemeenten naar private partijen. Evaluatie van proefprojecten laat zien dat met het beoogde stelsel de kwaliteit toeneemt, terwijl tegelijkertijd voor bouwbedrijven kostenbesparingen te behalen zijn, onder andere door een kortere doorlooptijd van bouwprojecten. Via lagere prijzen kunnen deze (deels) tot voordeel leiden voor het betalende bedrijfsleven.

Voor de verdere implementatie van het wetsvoorstel zal, na aanvaarding van het wetsvoorstel, een gezamenlijk implementatietraject worden gestart met betrokken partijen, voortbouwend op de samenwerking gedurende het wetgevingsproces.

Beoogd resultaat

- Minder bestuurlijke lasten en lagere leges.
- Lagere maatschappelijke kosten van de bouwtechnische toets.
- Minder bouwfouten doordat bouwbedrijven gestimuleerd worden te investeren in hun eigen kwaliteitssystemen.
- Minder bouwfouten doordat bouwbedrijven door een scherpere aansprakelijkheid voor gebreken worden gestimuleerd betere kwaliteit te leveren.

Stand van zaken

In uitvoering

Actielijn 5: Betere (digitale) dienstverlening

Publiekshandige digitale ondersteuning processen Omgevingswet

Ambitie

Een optimale ondersteuning van burgers, bedrijven en overheden bij planvorming, vergunningaanvragen en –verlening en het doen van een melding en de verwerking ervan door een digitaal stelsel.

Maatregel

In een samenwerking tussen Rijk, gemeenten, provincies en waterschappen wordt een digitaal stelsel omgevingswet (DSO) ontwikkeld.

Beoogd resultaat

- Iedereen heeft toegang tot kwalitatief hoogwaardige informatie over de fysieke leefomgeving, de regels die gelden en de beleidsdocumenten die van toepassing zijn.
- Het aanvragen van vergunningen en doen van meldingen kunnen digitaal worden uitgevoerd.
- Bevoegd gezagen worden digitaal ondersteund bij het maken van visies en plannen, het opstellen van regels, het invullen van afweegruimte en het besluiten over initiatieven in de fysieke leefomgeving.

Stand van zaken

- De ontwikkeling van het DSO loopt op schema. Begin 2019 is een beperkte groep overheden aan de slag gegaan met een oefenversie van de landelijke voorziening van het DSO. Deze groep wordt gaandeweg steeds groter. Eind 2019 moet het systeem voor alle overheden beschikbaar zijn. Hierdoor kan het jaar 2020 door iedereen gebruikt worden om de eigen systemen aan te sluiten, te oefenen en het DSO te vullen.
- Via de landelijke voorziening kunnen vanaf de inwerkingtreding van de Omgevingswet digitaal vergunningen worden aangevraagd en meldingen worden gedaan. Ook bevat de landelijke voorziening informatie uit een aantal besluiten op grond van de Omgevingswet en "vragenbomen" zodat ondernemers en burgers een vergunningcheck kunnen doen.
- Bij de ontwikkeling van het DSO vinden regelmatig gebruikerstests plaats met zowel burgers als bedrijven (vooral MKB-ers). Hun feedback wordt betrokken bij het zo gebruiksvriendelijk mogelijk ontwerpen van het DSO. Bovendien zijn er meerdere klankbordgroepen (bijvoorbeeld over toepasbare regels) waar vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven aan deelnemen.

Actie: digitale overheidsdienstverlening aan bedrijven

Ambitie

Betere dienstverlening van de overheid aan bedrijven door eenduidige digitalisering van de overheid op verschillende niveaus.

Maatregel

Het kabinet gaat verder met de digitalisering van overheidsdienstverlening aan bedrijven. Voor bedrijven is het van belang dat digitale diensten van de overheid eenvoudig en eenduidig beschikbaar zijn, zodat zij geen last hebben van verschillen tussen overheidsorganisaties.

Om digitale dienstverlening mogelijk te maken en overheidsinformatie digitaal beschikbaar te stellen ontwikkelt en verbetert de overheid de digitale basisinfrastructuur. Deze basisinfrastructuur is geen doel op zich, maar een middel om overheidsdienstverlening efficiënt te organiseren rond rechten, plichten en behoeften van bedrijven en burgers.

In de kabinetsbrede Agenda Digitale Overheid NL DIGIbeter benoemt het kabinet een aantal maatregelen om de digitale overheidsdienstverlening aan bedrijven door te ontwikkelen:

- Behouden en moderniseren van bestaande voorzieningen die veilig en betrouwbaar moeten zijn, zoals het digitaal Ondernemersplein, eHerkenning en de berichtenbox voor bedrijven. Continuïteit van dienstverlening staat daarbij voorop;
- Ontwikkelen van nieuwe voorzieningen waarmee ondernemers de gegevens die de overheid van hen heeft kunnen inzien, corrigeren en hergebruiken in contacten met de overheid, zodat zij informatie maar één keer hoeven aan te leveren;
- Overheidsbreed gebruik van ICT-standaarden en van gegevens uit basisregistraties, zoals het Handelsregister;
- De wet Digitale Overheid legt de wettelijke basis voor de gehele basisinfrastructuur en bevat regulering op het gebied van standaarden, informatieveiligheid en de generieke infrastructuur. Het bestaande stelsel van eHerkenning krijgt in deze wet een juridische basis. Zo zorgt het kabinet ervoor dat ondernemers bij elke dienstverlener en in elke sector dezelfde inlogmethode kunnen gebruiken en op elkaar afgestemde overheidsinformatie vinden.

In de agenda NL DIGIbeter zijn als uitwerking van deze maatregelen de volgende concrete acties opgenomen:

- Ondernemers krijgen het recht om aanvragen en andere officiële berichten die zij nu schriftelijk kunnen doen, óók digitaal aan de overheid te versturen. Dit is onderdeel van de modernisering van de Algemene Wet Bestuursrecht. Een groot deel van de aanvraagprocedures kan al digitaal worden afgehandeld, dat blijkt ook uit de eindrapportage van het programma Digitaal 2017 (Kamerstuk 26643, nr. 495). Op het digitaal Ondernemersplein vinden ondernemers voor de meest voorkomende processen met de overheid een overzicht van stappen die zij moeten doorlopen. Zij worden daar ook naar de juiste plaats binnen de overheid verwezen.
- Ondernemers krijgen meer mogelijkheden om anderen digitaal te machtigen, zodat die personen namens hen bepaalde zaken met de overheid kunnen regelen.
- Medio 2019 lanceren we de eerste versie van MijnOverheid voor Ondernemers.

- Het kabinet neemt belemmeringen voor internationaal zakendoen in Europees verband weg, bijvoorbeeld door digitale identificatie met eHerkenning over de grens mogelijk te maken (eIDAS).
- Omdat voor veel ondernemers de Kamer van Koophandel het eerste contactpunt is gaan we het Ondernemersplein overzetten naar de website van de Kamer van Koophandel.
- Onderzoek naar sectoren waar standaarden, zoals Standard Business Reporting (SBR), kunnen bijdragen aan vermindering van administratieve lasten voor ondernemers en zakendoen met de overheid makkelijker maken.

Beoogd resultaat

- Betere digitale dienstverlening van de overheid aan ondernemers.
- Verminderen van administratieve lasten van ondernemers in hun contact met de overheid.

Stand van zaken

- **eHerkenning / berichtenbox:** Per 1 januari 2019 kunnen bedrijven al bij 403 overheidsorganisaties inloggen met eHerkenning, een stijging van meer dan 20% ten opzichte van een jaar daarvoor. Digitale dienstverlening aan bedrijven wordt naar een hoger niveau gebracht; de meeste diensten zullen in de loop van 2019 en begin 2020 met eHerkenning op niveau 3 (substantieel) worden aangeboden. Eerst optioneel, maar na een overgangperiode verplicht. Het UWV is de eerste grote uitvoerder die dit niveau verplicht stelt voor hun werkgeversportaal. Hiermee is een belangrijke randvoorwaarde gecreëerd voor veiliger dienstverlening aan ondernemers.
- **Standaarden:** Het gebruik van ICT-standaarden krijgt een impuls met de inwerkingtreding van de wet Digitale Overheid. Het gebruik van gegevens uit basisregistraties, zoals het Handelsregister, zal verder worden gestimuleerd. Hiervoor komt het kabinet met een visie op het meer verplichtend gebruik van basisregistraties. Er is een inventarisatie gestart om in kaart te brengen welke open standaarden bijdragen aan de realisatie van de doelstellingen van NL DIGIbeter; het bedrijfsleven neemt deel aan de begeleidingscommissie. De inventarisatie wordt binnenkort afgerond.
Binnen het publiek-private SBR-programma onderzoeken we welke rapportagestromen via SBR kunnen worden uitgewisseld om zo de administratieve lasten van ondernemers te verlagen. De eerstvolgende stromen die voorzien zijn om aan te sluiten op SBR zijn de verantwoordingsinformatie van woningbouwcorporaties en de deponering van jaarstukken door grote rechtspersonen.
- **MijnOverheid voor ondernemers:** MijnOverheid voor Ondernemers zal worden getest bij een groep gebruikers van de berichtenbox voor bedrijven (ondernemingen met verschillende rechtsvormen, van eenmanszaak tot bv). Op basis van de testresultaten zal een besluit worden genomen over de wijze van doorontwikkeling en opschaling van MijnOverheid voor Ondernemers. Ondernemers kunnen nu al onjuiste gegevens in het Handelsregister rechtstreeks digitaal doorgeven aan de Kamer van Koophandel.
- **eIDAS:** In het kader van de wederzijdse erkenning van digitale identiteiten in Europa, de eIDAS-verordening, notificeert Nederland nu de bedrijvenmiddelen van eHerkenning. Dit proces wordt in het komende najaar afgerond. Houders kunnen dan in Europa hun eHerkenningmiddel gebruiken voor authenticatie bij publieke diensten. In een Europees samenwerkingsproject (SEMPER) onderzoekt Nederland hoe de bevoegdheid om namens een bedrijf te handelen, de zogenaamde mandaten, ook in Europa gebruikt kunnen worden.
- **Ondernemersplein:** Het Ondernemersplein is inmiddels overgezet naar de website van de Kamer van Koophandel. Het Ondernemersplein is daar nog wel zichtbaar als aparte entiteit, omdat het de gebundelde informatie van onder andere de Belastingdienst, RVO, UWV, de gemeenten en het CBS bevat.

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Actielijn 1: Betere nieuwe regels door betere consultatie, onafhankelijke toetsing en meer ruimte voor experimenteren

Actie 1.1: Meer ruimte voor experimenteren

Wet duurzaamheidsinitiatieven

Ambitie

Stimuleren van maatschappelijke duurzaamheidsinitiatieven.

Maatregel

Maatschappelijke duurzaamheidsinitiatieven gaan nu soms niet door vanwege free-riderproblematiek, coördinatieproblemen en spanning met het mededingingsrecht. Daardoor lekt bovendien energie van maatschappelijke organisaties weg. Het wetsvoorstel ruimte voor duurzaamheidsinitiatieven beoogt de belemmeringen voor de totstandkoming of het succes van duurzaamheidsinitiatieven weg te nemen door de mogelijkheid te creëren duurzaamheidsinitiatieven om te (laten) zetten in algemeen verbindende voorschriften.

Beoogd resultaat

- Totstandkoming van maatschappelijke duurzaamheidsinitiatieven door opname in wettelijke regelingen.
- Minder knelpunten voor bedrijven, burgers en instellingen om maatschappelijke duurzaamheidsinitiatieven te kunnen realiseren. Of dit doel wordt gerealiseerd zal worden nagegaan door gesprekken met (vertegenwoordigers van) bedrijven, NGO's en andere betrokkenen.

Stand van zaken

- De Raad van State heeft advies gegeven op het wetsvoorstel. De regering bestudeert dat advies thans.

Besluit experimenteerruimte Elektriciteitswet 1998 of de Gaswet

Ambitie

Het stimuleren van experimenten op het gebied van hernieuwbare energie, energiebesparing, reductie van CO₂-uitstoot, efficiënt gebruik van een net of het opdoen van praktijkkennis over marktmodellen of tariefreguleringsystematieken.

Maatregel

Op grond van het Besluit experimenten decentrale duurzame elektriciteitsopwekking was het voor coöperaties en verenigingen al mogelijk een ontheffing aan te vragen om af te wijken van de Elektriciteitswet 1998 of de Gaswet. Sinds de inwerkingtreding van het Besluit experimenten decentrale duurzame elektriciteitsopwekking hebben echter andere actoren uit de energiesector en andere energieverbruikers verzocht om experimenteerruimte. Daarbij is de wens geuit andere experimenten dan uitsluitend ten behoeve van decentrale en duurzame energie mogelijk te maken. Met het Besluit experimenteerruimte Elektriciteitswet 1998 of de Gaswet wordt hier invulling aan gegeven. Hiermee wordt mede invulling gegeven aan de volgende moties van de Tweede Kamer:

- de motie van het lid Van Tongeren waarbij de regering is verzocht om in de experimenteer-AMvB ruimte te creëren voor het gebruik van elektrische auto's voor de opslag van duurzaam opgewekte energie (Kamerstukken II 2015/16, 34199, nr.71).
- de motie Vos waarbij de regering is verzocht daadwerkelijk ruimte te bieden om vernieuwende concepten te beproeven (Kamerstukken II 2015/16, 34199, nr. 70).
- de motie van de leden Moorlag, Van der Lee en Beckerman waarbij is verzocht te bevorderen dat netbeheerders pas tot netwerkverzwaringen overgaan als nut en noodzaak vaststaan, de mogelijkheden tot efficiënter netwerkbeheer zijn uitgeput en de best beschikbare technieken worden gebruikt (Kamerstukken II 2017/18, 34627, nr.40).

Beoogd resultaat

- Het doel van de experimenten is te onderzoeken of het afwijken van de voorschriften van de Elektriciteitswet 1998 of de Gaswet gunstig uitpakt voor de energietransitie en of een aanpassing van die voorschriften wenselijk is of dat bestaande voorschriften ingetrokken moeten worden, en of eventuele aanpassing of intrekking algemeen geldend kan zijn.

Stand van zaken

- Het streven is dat het besluit experimenten Elektriciteitswet en Gaswet voor de zomer kan worden voorgehangen in de beide kamers.

Actie 1.2: Toepassen gedragskennis

Aanleveren van financiële gegevens aan het CBS

Ambitie

Toename van gebruik RGS/SBR door ondernemers voor het aanleveren van financiële gegevens aan het CBS.

Maatregel

Het CBS biedt Standard Business Reporting (SBR) en het Referentie Grootboekschema (RGS) aan als één van de mogelijkheden om financiële gegevens bij het CBS aan te leveren. Het CBS wil deze wijze van aanleveren verder stimuleren omdat het enerzijds voor bedrijven een makkelijke manier is om gegevens aan te leveren en minder lastendruk veroorzaakt en anderzijds omdat deze wijze tot kwalitatief betere brongegevens leidt waarmee bovendien meer massa aan gegevens kan worden verkregen. Het CBS wil kijken in hoeverre met de inzet van gedragsinzichten meer bedrijven gestimuleerd kunnen worden om RGS/SBR te gebruiken (vooropgesteld dat de noodzakelijke randvoorwaarden (denk aan geschikte software) zijn ingevuld). Aan de hand van een gedragsexperiment, onder een of meerdere testgroepen en een controlegroep, zal gekeken worden bij welke interventie een positief resultaat behaald wordt. De eerste resultaten van het experiment worden verwacht in 2020. Dit is echter in sterke mate afhankelijk van het invullen van de noodzakelijke randvoorwaarden.

Beoogd resultaat

- De inzichten van het experiment worden bij het CBS ingezet om de doelgroep te stimuleren RGS/SBR te gebruiken.

Stand van zaken

- Het experiment met RGS is opgeschoven totdat voldoende aan de voorwaarden wordt voldaan om een experiment uit kunnen voeren, zoals een werkende keten met voldoende aantal gebruikers. Dan zal bekeken worden hoe gedragsinzichten gebruikt kunnen worden.

WBSO-aanvragen

Ambitie

Duidelijke communicatie tussen overheid en ondernemers om te komen tot een betere kwaliteit van WBSO-aanvragen.

Maatregel

RVO.nl moet bij ongeveer 30% van de WBSO-aanvragen aanvullende informatie opvragen bij ondernemers voordat ze tot een goede beoordeling kunnen komen. Aanvragers geven niet op alle vragen de gevraagde informatie. Vragen worden verkeerd begrepen, bijvoorbeeld wanneer om technische oplossingen wordt gevraagd geven ondernemers antwoorden over functionele eisen. RVO.nl moet dan de ondernemers benaderen om de juiste informatie te krijgen. Dit kost extra tijd voor de ondernemer en voor RVO.nl. RVO.nl wil de ondernemer stimuleren om het formulier beter in te vullen. RVO.nl heeft in het aanvraagformulier de vraagstelling en toelichting duidelijker gemaakt zodat bedrijven kwalitatief betere informatie aanleveren. Het vernieuwde formulier is eind 2017 ingevoerd en daarmee van toepassing op alle WBSO-aanvragen voor 2018. In het klanttevredenheidsonderzoek onder ondernemers en intermediairs wordt de tevredenheid over de vraagstelling en de uitleg vergeleken met de tevredenheid hierover van het jaar daarvoor. In 2017 scoorde de WBSO in het klanttevredenheidsonderzoek een 7,3 m.b.t. het uitvoeringsproces (beoordelingstraject) bij RVO en een 6,9 m.b.t. het aanvraagproces specifiek. Eind 2018 zijn de nieuwe resultaten bekend.

Beoogd resultaat

- Meer ondernemers zijn tevreden over de vraagstelling en de uitleg in de WBSO-aanvraag.
- Betere kwaliteit van een WBSO-aanvraag: minder onjuiste informatie en minder aanvullende vragen van RVO.nl.
- Efficiëntere afhandeling voor ondernemer en RVO.nl.

Stand van zaken

- Er wordt nog gewerkt aan de analyse van de resultaten. Deze zullen nog voor de zomer 2019 worden afgerond.

Actielijn 2: Merkbaar meer ruimte voor innovatie en ondernemerschap

Actie 2.1: Vereenvoudiging of verbeteren bestaande regelgeving

ICT-loket

Ambitie

Het zoveel mogelijk wegnemen van belemmeringen bij innovatieve ICT ondernemers.

Maatregel

Ondernemers die innoveren met digitale technologieën kunnen tegen belemmeringen in regelgeving aanlopen. De overheid wil waar mogelijk deze belemmeringen samen met de ondernemer wegnemen. Ondernemers kunnen terecht bij het nader in te stellen ICT-loket. Het ICT-loket gaat met de ondernemer en bevoegde instanties op zoek

naar ruimte binnen de bestaande regelgeving om een concreet probleem op te lossen. Het ICT-loket maakt alle betrokken partijen bewust van deze ruimte en stimuleert het gebruik er van. Uiteindelijk kan de melding ook leiden tot aanpassing van de regelgeving om de belemmering weg te nemen. De uitkomst kan ook een heldere uitleg zijn waarom de ruimte er niet is, of niet wordt gebruikt.

Beoogd resultaat

- Realisatie van een ICT-loket in 2018 waar ondernemers belemmeringen melden op het gebied van innovatie met digitale technologie.
- Het ICT-loket publiceert de uitkomsten van haar verkenningen om knelpunten op te lossen, op een website. Zodoende kunnen ook andere ondernemers geïnformeerd of geholpen worden.
- Middels een klanttevredenheidsonderzoek zal gemeten worden of de indieners van knelpunten tevreden zijn over de afhandeling / dienstverlening.

Stand van zaken

- Het ICT-loket is per 1 maart 2019 geopend.
- Na afhandeling van een melding zal de betreffende ondernemer gevraagd worden of deze met het loket geholpen is middels een simpele rating op de schaal van 5, waarbij 1 heel ontevreden is en 5 heel tevreden. Zo worden de gebruikers van het loket minimaal belast met allerlei vragen terwijl er toch een goed beeld ontstaat over de waardering van het loket.

Doorontwikkelen maatwerkeraanpak

Ambitie

Oplossen van concrete knelpunten zoals aangedragen door het bedrijfsleven.

Maatregel

Vanuit het gezichtspunt en beleving van de ondernemer werkt het programma maatwerkeraanpak regeldruk aan het verlagen van de merkbare regeldruk in specifieke sectoren, bij doelgroepen, of binnen een bepaald thema. De overheid bespreekt samen met het bedrijfsleven de ervaren knelpunten. Ook bespreken ze de oplossingen daarvoor. Regeldruk vanuit alle overheidsorganisaties komt daarbij aan de orde. Momenteel wordt gewerkt aan:

- *Maatwerkeraanpak winkelambachten*
Een plan van aanpak voor de winkelambacht 2.0 is opgesteld. Hierin zal een tranche van circa 12 knelpunten centraal staan. Na twee jaar wordt middels een merkbaarheidsscan geëvalueerd of deze knelpunten op een voor ondernemers merkbare wijze zijn opgelost.
- *Maatwerkeraanpak metaal.*
De sector metaal werkt aan een inventarisatie van mogelijke knelpunten. Afhankelijk van het aantal knelpunten dat uit de inventarisatie komt zal een tranche van een tiental knelpunten centraal staan.

Beoogd resultaat

- Oplossen van de geïnventariseerde knelpunten.

Stand van zaken

- *Maatwerkeraanpak winkelambachten:*
De overheid heeft samen met de brancheorganisaties van de kappers, de slaggers, de bakkers, de schoenmakers en de bloemisten om tafel gezeten. Intussen zijn de grootste problemen bekend. Net als de oplossingen. Deze staan in het actieprogramma maatwerkeraanpak winkelambachten 2.0. De oplossingen uit het actieprogramma worden nu opgepakt.
- *Maatwerkeraanpak metaal*
Begin 2019 is de maatwerkeraanpak voor de metaalsector gestart. De overheid zit hiervoor met enkele onderdelen uit de metaalsector om tafel. Gesprekspartners zijn de Vereniging Industrieel Oppervlaktebehandelend Nederland (ION), de Nederlandse Jachtbouw Industrie (NJI) en de branchevereniging voor mechanisatie techniek (Fedecom). De inventarisatie van de grootste problemen rond regeldruk is bijna afgerond. De volgende stap is dat er in overleg met de verschillende overheden oplossingen voor deze problemen komen.

Vereenvoudigde Rijksoctrooiwet 1995 voor het mkb

Ambitie

Vereenvoudigde en aantrekkelijker Rijksoctrooiwet 1995, met name voor het mkb.

Maatregel

Uit de evaluatie van het IE-beleid (Technopolis, 2018) blijkt dat er mogelijkheden zijn om bepaalde, in de Rijksoctrooiwet 1995 geregelde strikte procedures te vereenvoudigen. EZK bekijkt welke maatregelen kunnen worden genomen om zo de bijbehorende lasten te verminderen. Mogelijk aan de hand van een wetswijziging.

Naast een wetswijziging zal Octrooiencentrum Nederland ook de wijze waarop het contact met klanten onderhoudt vereenvoudigen via de onlinetool MyPage. Ook daarmee kan de administratieve lastendruk worden verlaagd.

Beoogd resultaat

- Minimaal 10% lastenreductie, te meten via ex-ante en ex-post kwantificering.
- Vereenvoudiging klantencontacten door Octrooiencentrum Nederland via de online tool Mypage.

Stand van zaken

- In een eerste inventarisatie zijn de voornaamste obstakels geïdentificeerd. Het gaat bijvoorbeeld om sanering van achterhaalde vormvereisten, stroomlijning van gedetailleerde procedures & termijnen en afschaffing van oude vertaaleisen; verder zal bijvoorbeeld invoering van de mogelijkheid dat ondernemers hun wereldwijde (PCT-) octrooiaanvragen kunnen voortzetten als nationale octrooiaanvragen betekenen dat zij met behoud van hun prioriteitsrechten kunnen kiezen voor een alternatief dat minder administratieve en financiële lasten met zich mee brengt dan de thans verplichte Europese route.
- Momenteel worden de modaliteiten van mogelijke maatregelen in kaart gebracht en een kosten/batenanalyse opgesteld.
- De voorgestelde maatregelen zullen ter consultatie worden voorgelegd aan gebruikers van het octrooisysteem. Input uit de consultatie zal als uitgangspunt dienen voor een wetsvoorstel.

Actie 2.2: Verbeteren of vereenvoudigen uitvoering

Actieagenda Beter aanbesteden

Ambitie

Verbeteren van de aanbestedingspraktijk door het oplossen van ervaren problemen.

Maatregel

Uit de evaluatie van de aanbestedingswet bleek dat de ervaren problemen op het gebied van aanbesteding niet zozeer in de wet zelf maar juist in de toepassing van de wet zitten. Binnen het traject Beter Aanbesteden hebben ondernemers en inkopers met elkaar de dialoog gevoerd over de ervaren problemen en oplossingen. Dit heeft geresulteerd in een Actieagenda met 23 acties om de aanbestedingspraktijk te verbeteren. Deze acties gaan bijvoorbeeld over voorstellen om het onnodig samenvoegen van opdrachten te voorkomen, zodat het MKB meer kansen heeft. Maar ook het publiceren van voorgenomen aanbestedingen en te zorgen voor transparante voorwaarden, zodat er geen onredelijke eisen gesteld worden aan bedrijven. EZK biedt ondersteuning bij het uitvoeren van de acties en pakt een regierol als het gaat om de verspreiding van de aanbevelingen en acties van Beter Aanbesteden, samen met PIANOo en brancheorganisaties. Daarnaast start EZK in de eerste helft van 2018 een communicatiecampagne over Beter Aanbesteden met een nieuwsbrief en bijeenkomsten in de regio gericht op gemeentebestuurders. De communicatiecampagne richt zich op het verspreiden van de uitkomsten van Beter Aanbesteden en aandacht vragen voor de uitvoering van de acties.

Beoogd resultaat

- Realisatie van 23 acties uit de Actieagenda Beter Aanbesteden.

Stand van zaken

- Aanjager Karsten Klein heeft samen met het landelijk overleg Beter aanbesteden de ambitie om de actieagenda Beter Aanbesteden in de eerste helft van 2019 af te ronden.
- Tot nu toe zijn 8 acties afgerond, waaronder een advies over clusteren, een handreiking Tenderkostenvergoeding en zijn er diverse marktdagen in het land georganiseerd door oa MKB-Nederland waarbij aanbestedende diensten en ondernemers elkaar kunnen ontmoeten buiten een reguliere aanbesteding om.
- De communicatiecampagne vindt plaats via reguliere nieuwsbrieven Beter Aanbesteden en een special over Beter aanbesteden in het digitale E-zine van het ministerie van EZK.
- PIANOo houdt in de regio's bijeenkomsten Beter Aanbesteden gericht op bestuurders,
- Tot slot bekijkt de aanjager hoe Beter Aanbesteden er na afronding van de actieagenda uit zal zien.

Life-event aanpak

Ambitie

Oplossen van specifieke knelpunten in verschillende stadia van de levenscyclus van bedrijven.

Maatregel

Ieder type ondernemer heeft te maken met life events. Dit zijn specifieke stadia van de levenscyclus van een bedrijf waarbij overheidsdiensten nodig zijn. In de contacten met de overheid kan men tegen specifieke knelpunten aanlopen die als belemmerend kunnen worden ervaren. Onderzocht wordt voor welke life-events op EZK terrein (bijvoorbeeld het starten met internationaal zakendoen, het verkrijgen van overheidsfinanciering, aanbestedingsprocedures, doorlopen van subsidieaanvragen) klantreizen uitgevoerd gaan worden.

Beoogd resultaat

- Twee tot drie life-events op EZK terrein waarbij een klantreis kan worden uitgevoerd en knelpunten kunnen worden opgelost.

Stand van zaken

- Internationaal zakendoen **buiten** de EU
Inmiddels is gestart met de klantreis van Nederlandse mkb'ers die zakendoen met derde landen. Aan de hand van drie casussen (groente & fruit, bewerkte levensmiddelen en elektronica) analyseren we de ervaringen van ondernemers en bekijken we welke verbeterpunten mogelijk zijn.
- Internationaal zakendoen **binnen** de EU
Om meer inzicht te krijgen in de belemmeringen die ondernemers ervaren bij het doen van zaken op de interne markt wordt er onder andere een klantreisonderzoek uitgevoerd. In dit onderzoek staan de ervaringen van Nederlandse ondernemers die naar Duitsland, België, Frankrijk en Polen exporteren centraal. In het onderzoek wordt gekeken naar knelpunten die ontstaan door verschillen in wet- en regelgeving, maar ook naar de informatievoorziening, procedures en handhaving van interne markt regelgeving. De resultaten van het onderzoek zullen als input gebruikt worden voor nieuwe interne marktvoorstellen tijdens de aankomende Commissieperiode.

Actielijn 3: Beter, slimmer en efficiënter toezicht

Actie 3.1: Efficiënter toezicht

Agentschap Telecom: Verminderen ervaren toezichtlast

Ambitie

Invoeren van informatiegestuurd en risicogericht toezicht door het Agentschap Telecom.

Maatregel

Door het invoeren van informatiegestuurd en risicogericht toezicht zijn tijdens het vorige programma vermindering regeldruk al de nodige reducties op de inspectielast gerealiseerd. Deze lijn zet het Agentschap Telecom door met het versterken van haar data-analyse functie (het effectiever inzetten van data en daarop gebaseerde analyses). Dat zal niet zozeer een reductie in directe toezichtkosten opleveren, maar door gericht toezicht (gericht bezoek) wel minder ervaren toezichtlast voor bedrijven.

Beoogd resultaat

- Minder ervaren toezichtlast voor bedrijven. De wijze van effectmeting is onderwerp van een in 2019 te starten onderzoek.

Stand van zaken

- Bij het opstellen van de risico-analyses voor het Jaarwerkplan 2019 is gebruik gemaakt van de beschikbare en geanalyseerde data.
- Voorbeeld van een resultaat is het blijvend aandacht hebben voor landmobiele radionetten in met name de BRZO-sector i.v.m. de hoge niet-naleving in eerste aanleg en de verbetering bij de vervolgininspecties.
- Tweede voorbeeld komt uit de analyse van de WIBON-cijfers. Hieruit volgt een geïntensiverde aandacht voor de opdrachtgever in de graafketen en geen verdere intensivering op de grondroerder.
- De verdere ontwikkeling van dit actiepunt is ingezet met de noodzakelijke en geplande upgrade van AT's analyse-tooling. Dit heeft vertraging opgelopen maar wordt naar verwachting in de tweede helft van 2019 gerealiseerd.

Actielijn 4: Betere regelgeving in Europa en bij gemeenten

Actie 4.1: EU-regels vereenvoudigen

Europese fondsen

Ambitie

Verminderen van de regeldruk voor begunstigden (ondernemers en onderzoeksinstituten) van Europese fondsen.

Maatregel

Het uitvoeren/implementeren van EU fondsen leidt tot regeldruk voor Europese instellingen, lidstaten en de begunstigden van de fondsen, met name bij de Structuur- en Investeringsfondsen. Dit komt door de complexiteit van het systeem door overlappende verantwoordelijkheden en de poging van de Europese Commissie om bijna elk aspect van de implementatie te reguleren en te controleren met als gevolg een disproportioneel aantal complexe regels. Minder regeldruk zal de effectiviteit en efficiëntie van de fondsen verbeteren en mogelijkheden creëren voor potentiële projecten die bijdragen aan slimme, duurzame en inclusieve groei in de EU. In de onderhandelingen over het Meerjarig Financieel Kader na 2020 worden ook de verordeningen met het regelgevend kader (her)onderhandeld. EZK beoogt de regeldruk voor begunstigden (ondernemers en onderzoeksinstituten) van Europese middelen te verminderen via:

- Minder regels door een *single rulebook*, een bundeling van alle regels in een horizontale verordening, en minder instrumenten.
- Differentiatie in verantwoordingsregimes.
- Ontwikkeling richting een output gericht management systeem.
- Proportionaliteit van auditverplichtingen.

Dit wordt door EZK opgepakt door:

- Het gebruiken van de onderhandelingen over het Meerjarig Financieel Kader (MFK) na 2020.
- Het pro-actief onder de aandacht brengen van de Commissie en overige lidstaten vóór publicatie van de voorstellen voor (deel)verordeningen.

Beoogd resultaat

- Akkoord over de realisatie van een *single rulebook*.
- Akkoord over mogelijkheden tot differentiatie in het nieuwe MFK.
- Akkoord over een meer output-gericht management systeem.
- Aanpassing van de auditverplichtingen op de financiële omvang van het project.
- Verminderen van de regeldruk voor begunstigen (ondernemers en onderzoeksinstellingen) van Europese middelen.

Stand van zaken

- De onderhandelingen over het MFK na 2020 zijn op dit moment nog gaande. Op deelterreinen is er binnen de Europese Raad een gedeeltelijk akkoord bereikt op differentiatie van verantwoordingsregimes, risicogebaseerde controles, en een meer output-gericht managementsysteem binnen de ESI-fondsen.
- De verordening met algemene bepalingen voor de ESI-fondsen heeft betrekking op zeven fondsen (Cohesiefonds, EFRO, ESF+, EFMZV, AMF, ISF, BMVI). De verordening heeft geen betrekking op het ELFPO, en daarom kan niet gesproken worden over een single rule book. Gezien het krachtenveld lijkt een single rule book niet haalbaar,

Single Digital Gateway (SDG)

Ambitie

Verbeteren van de informatievoorziening voor burgers en bedrijven die binnen de Europese Unie grensoverschrijdend actief willen zijn.

Maatregel

De Single Digital Gateway (SDG) – een digitaal informatieportaal - beoogt de informatievoorziening aan burgers en bedrijven in verschillende EU-talen online bij elkaar te brengen. Nederland heeft zich tijdens de onderhandelingen in de Raad over de SDG verordening ingezet om de informatievoorziening voor burgers en bedrijven – en dan met name het MKB – die grensoverschrijdend actief willen zijn binnen de Unie, zo toegankelijk mogelijk te maken.

Beoogde resultaat

- Een akkoord over en implementatie van de Single Digital Gateway.
- Gebruikmaken van de SDG door burgers en bedrijven.
- Er wordt een coördinatiegroep aangewezen die de effecten van de SDG gaat meten.

Stand van zaken

- De onderhandelingen voor de SDG zijn dit najaar met succes afgerond.
- De komende periode gaan Nederlandse overheidsorganisaties aan de slag met de implementatie van de SDG. Hiervoor is bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een beoogd Nationaal Coördinator aangewezen.

Actielijn 5: Betere (digitale) dienstverlening

Actie 5.1: Digitale dienstverlening

Inzichtelijker maken van verwijzing naar NEN normen

Ambitie

Verbeteren van de verwijzingssystematiek tussen wetgeving en NEN-normen.

Maatregel

In de Nederlandse regelgeving wordt verwezen naar private 'normalisatienormen'. Het gaat om internationale, Europese en nationale normen die door het Nederlands normalisatie instituut (NEN) worden beheerd en uitgegeven. EZK heeft in samenwerking met het Nederlands normalisatie instituut (NEN) en het Kennis- en Exploitatiecentrum Officiële Overheidspublicaties (KOOP) een verkenning uitgevoerd. Hieruit blijkt dat het mogelijk is om de database van normen bij NEN (NEN Connect) te koppelen aan het basiswettenbestand (wetten.nl). Dit maakt de relatie tussen wetgeving en normen inzichtelijker. Een ondernemer kan dan via wetten.nl op de juiste pagina van NEN Connect terecht komen en vindt daar direct de juiste aanpak om aan de toepasselijke wettelijke eisen te voldoen. Andersom kan NEN Connect voor een bepaalde norm aangeven in welke wetgeving naar die norm wordt verwezen. Een

ondernemer met activiteiten gerelateerd aan de betreffende norm krijgt inzicht in relevante regelgeving en eventueel daaruit voortvloeiende verplichtingen. Door de koppeling wordt de kenbaarheid van de regelgeving verbeterd en onnodige regeldruk verminderd. EZK is voornemens voor bestaande wetgeving te onderzoeken of met behulp van 'linked data overheid' (LIDO) de koppeling tussen de database van NEN Connect en wetten.nl daadwerkelijk kan worden gerealiseerd.

Beoogd resultaat

- Realisatie van een koppeling tussen de database van NEN en het basiswettenbestand (wetten.nl).
- Betere kenbaarheid van NEN-normen voor ondernemers.

Actuele stand van zaken

- Momenteel wordt een pilot uitgevoerd met betrekking tot EZK en LNV regelgeving. De inventarisatie van verwijzingen is in een vergevorderd stadium. De volgende stap is het identificeren en waar mogelijk corrigeren van niet-eenduidige verwijzingen. Daarna zal een daadwerkelijke digitale koppeling gemaakt en getest worden.

Agentschap Telecom: Licenced shared access (LSA)

Ambitie

Efficiëntere frequentieaanvraag en -verdeling.

Maatregel

Uit een onderzoek in 2014 bleek dat er bij de sector behoefte was aan een boekingssysteem waarmee bepaalde frequentiegebruikers de door hen kortdurend en lokaal benodigde frequentiebehoefte kunnen reserveren. De belangrijkste redenen waren de responsetijd en goede afstemming met andere gebruikers. Agentschap Telecom werkt hiervoor aan een gedigitaliseerd boekingssysteem. Het boekingssysteem moet voorzien in een mogelijkheid om dynamisch frequentiegebruik te registreren zodat de gebruiker de geboekte frequentieruimte exclusief kan gebruiken. Op evenementen kwam regelmatig storing voor doordat meerdere partijen tegelijk aan het werk waren. In 2017 heeft een pilot plaatsgevonden. De deelnemende ENG/OB (PMSE) partijen zijn overwegend zeer positief over de pilot software en willen hiermee verder, het boekingssysteem geeft hun vertrouwen in beschikbaarheid van frequentieruimte en ze ervaren het als een duidelijke verbetering van de bescherming van hun positie in de band. De deelnemers vragen dan ook zelf om uitbreiding van de mogelijkheden.

Beoogd resultaat

- Realisatie van een digitaal boekingssysteem voor efficiënte frequentieverdeling als onderdeel van bedrijfsproces voor meerdere gebruikersgroepen en meerdere banden binnen het spectrum.
- Op basis van stapsgewijze uitbreiding zal via evaluaties in kaart worden gebracht of de betreffende stakeholders daadwerkelijk een verbetering van de dienstverlening ervaren.

Stand van zaken

- Momenteel wordt het boekingssysteem verder uitgebreid naar andere gebruikers en eind 2019 in de AT-organisatie structureel ingebed als een reguliere proces voor frequentieverdeling.

Brexit loket

Ambitie

Informeren en ondersteunen van het MKB om zich optimaal te kunnen voorbereiden op de consequenties van Brexit.

Maatregel

De Brexit leidt bij veel bedrijven tot vragen en onzekerheid over de voor hen relevante specifieke gevolgen. Conform de motie van de Kamerleden Veldman, Amhaouch en Peternotte van 10 april 2018 (23987, nr. 240) zet het kabinet in op het actief informeren en ondersteunen van het MKB zodat zij zich optimaal kunnen voorbereiden op de gevolgen van de Brexit. Daarom heeft het kabinet een Brexitloket gelanceerd waar bedrijven zowel online als telefonisch terecht kunnen met al hun vragen over de Brexit. Het Brexitloket is te bereiken op www.brexitloket.nl. Het loket is onderdeel van een bredere inzet om het bedrijfsleven te informeren en assisteren in de voorbereidingen op Brexit.

Beoogd resultaat

- 5000 unieke bezoekers in 2018.

Stand van zaken

- Tot op heden (stand april 2019) is er sprake van 145.000 unieke bezoekers.

Brexit Impact Scan

Ambitie

Activeren van het MKB om zich voor te bereiden op de gevolgen van Brexit door deze op een laagdrempelige manier inzichtelijk te maken en te concretiseren.

Maatregel

Via het Brexitloket is een Brexit Impact Scan beschikbaar gemaakt. Met deze tool worden ondernemers door middel van een aantal vragen (verspreid over 9 thema's) concreet op weg geholpen de risico's van de Brexit in kaart te brengen, en krijgen ondernemers per thema adviezen over de wijze waarop ze zich kunnen voorbereiden. De Brexit Impact Scan is bereikbaar via het Brexit loket (<https://www.brexitloket.nl/impactsan>). De Brexit Impact Scan is onderdeel van een bredere inzet om het bedrijfsleven te informeren en assisteren in de voorbereidingen op Brexit.

Beoogd resultaat

- 2500 ingevulde scans in 2018.

Stand van zaken

- Tot op heden (stand april 2019) is er sprake van meer dan 80.000 ingevulde scans.
- Van de ondernemers die feedback hebben gegeven op het gebruik van de scans heeft ongeveer 86% aangegeven positief te zijn over de toegevoegde waarde van het instrument.

KvK: Online muteren Handelsregister**Ambitie**

Verdere digitalisering dienstverlening.

Maatregel

Vanaf de tweede helft van 2017 is het voor ondernemers mogelijk om een groot deel van de wijzigingen in hun inschrijving in het Handelsregister digitaal (online) door te geven. Het gaat dan om bijvoorbeeld het wijzigen van handelsnamen, activiteiten en contactgegevens. Online Mutereren wordt de komende jaren verder uitgebouwd, ook voor wijzigingen waarvoor men nu nog verplicht een bezoek moet brengen aan een KVK-kantoor. Dit leidt tot regeldrukvermindering voor Ondernemers. Begin 2018 maakt al ongeveer 60% van de ondernemers die een wijziging in deze gegevens doorgeeft, gebruik van deze online voorziening. Dit leidt tot regeldrukvermindering voor Ondernemers. De ondernemers die gebruik maken van online muteren zijn dan ook zeer te spreken over het gemak hiervan (rapportcijfer 8,6) en eveneens over de manier van ondertekenen en versturen van de wijziging (8,3).

Beoogd resultaat

- Vereenvoudigen en versnellen verwerking ontvangen mutaties (2019)
- Ondersteuning eHerkenning voor ondertekenen (2019)
- Online muteren ook openstellen voor het registreren van nieuwe functionarissen zoals bestuurders en commissarissen.
- Minimaal huidige (hoge) klantwaardering.

Stand van zaken

- Begin 2019 zijn meer dan een half miljoen mutaties verwerkt via dit nieuwe kanaal en ontvangt KVK gemiddeld 10.000 mutaties per week online.
- Zowel de conversie (60%) als waardering (8,6) van de dienst zijn op hetzelfde, hoge niveau gebleven.
- Eind 2018 is de dienst uitgebreid met ondersteuning voor eIDAS middelen. Hiermee kunnen mutaties ook ondertekend worden met andere Europese toegangsmiddelen i.p.v. DigiD.
- Er wordt nu gewerkt aan het verder automatiseren van de verwerking van de mutaties. In de loop van 2019 verwacht KVK de eerste mutatiegroepen grotendeels geautomatiseerd te verwerken en hierdoor veel verwerkingstijd te besparen.
- Daarnaast werkt KVK aan verbreding van het kanaal met nieuwe mutatiegroepen en de ondersteuning van eHerkenning voor het indienen van mutaties.

Actie 5.2: Hulp bij naleving**Compliance assistance Energie-audit****Ambitie**

Bedrijven meer mogelijkheden bieden om te voldoen aan de verplichtingen van de EED Energie-audit.

Maatregel

Conform de Europese Energie-Efficiency Richtlijn (EED) dienen grote bedrijven elke vier jaar een energie-audit uit te voeren met als doel informatie te verzamelen over het actuele energieverbruik van de onderneming. Het ontbreekt bedrijven vaak aan voldoende inzicht of specifieke kennis over de vraag hoe men aan de verplichtingen kan voldoen. Er is inmiddels een regelhulp gerealiseerd waarmee bedrijven eenvoudig kunnen controleren of zij verplicht zijn de Energie-audit uit te voeren: de Wetchecker energiebesparing. Met de Wetchecker Energiebesparing doorlopen ondernemers in 5 minuten een aantal meerkeuzevragen. Daaruit volgt een advies dat past bij hun energieverbruik, de omvang en omzet van hun organisatie. Dit advies kan worden opgeslagen of per e-mail worden gestuurd naar een expert zoals een energieadviseur of -coördinator. De expert bekijkt vervolgens wat de uitslag inhoudt voor de specifieke situatie van de onderneming.

Beoogd resultaat

- Realisatie van een web-based compliance assistance voor de EED Energie-Audit, indien blijkt dat dit nuttig kan zijn en realiseerbaar is. Met nuttig wordt bedoeld dat het meer baten oplevert in termen van administratieve-lasten-beperking en kwaliteitsverbetering van de audits dan het kost om de compliance assistance te ontwikkelen.
- Indien de compliance assistance wordt gerealiseerd, zal middels een steekproef in kaart worden gebracht of de betreffende 4000 bedrijven die onder de auditplicht vallen daadwerkelijk een reductie van de regeldruk ervaren.

Stand van zaken

- Samen met RVO en VNO wordt verkend of op basis van deze regelhulp een compliance assistance ontwikkeld kan worden. Het gaat dan om het ontwikkelen van een digitale tool waar niet alleen een advies uitrolt, maar die ook aangeeft of een bedrijf dit advies daadwerkelijk zelf kan implementeren. Bedrijven zijn dan niet meer genoodzaakt speciaal een externe adviseur hiervoor in te schakelen.

Inventariseren behoeften en draagvlak voor compliance assistances (nalevingsassistenten)

Ambitie

Bedrijven meer inzicht en concrete mogelijkheden bieden om te voldoen aan de verplichtingen van wet- en regelgeving.

Maatregel

Het is van belang dat bedrijven de voor hen geldende verplichtingen uit wet- en regelgeving daadwerkelijk naleven. Dit gebeurt niet altijd. Een van de redenen dat dit niet gebeurt is het ontbreken van voldoende inzicht of specifieke kennis over de vraag hoe men aan de betreffende verplichtingen kan voldoen. EZK zal een inventarisatie uitvoeren van onderwerpen waar een compliance assistance van grote toegevoegde waarde kan zijn voor ondernemers. Daarbij zal uitgebreid worden afgestemd met VNO-NCW, MKB.nl en ONL en toezichthouders om de regelgeving met de grootste potentie voor verbetering te identificeren.

Beoogd resultaat

- Realisatie van 3 tot 5 nieuwe compliance assistances (nalevingsassistenten/regelhulpen).
- Op basis van de mate van gebruik en middels een tevredenheidsscan zal in kaart worden gebracht of de compliance assistances voldoen aan de behoeften van de ondernemers en of zij daadwerkelijk een reductie van de ervaren regeldruk zien.

Stand van zaken

- In uitvoering

Ministerie van Financiën

Actielijn 1: Betere nieuwe regels door betere consultatie, onafhankelijke toetsing en meer ruimte voor experimenteren
Actie 1.1: Meer ruimte voor experimenteren
Douaneprocedures
Ambitie Vereenvoudiging douaneprocedures voor bedrijven.
Maatregel De Douane is onderworpen aan Europese Wetgeving, het Douanewetboek van de Unie, de Union Customs Code (UCC). Daarin is een bepaling opgenomen, artikel 282 Vo. (EU) nr. 952/2013, die het mogelijk maakt om nieuwe IT-systemen en douaneprocedures te testen. Deze bepaling biedt ruimte voor innovatie, welke onder de topsector Logistiek, in een programma 'Kansen UCC' momenteel door het bedrijfsleven, in samenwerking met wetenschap en Douane, wordt verkend. Daarnaast werkt de douane nauw samen in Benelux-verband aan mogelijkheden tot vereenvoudiging van procedures, onder meer voor het overbrengen van goederen tussen deze lidstaten, onder de bepalingen van het Benelux Verdrag.
Beoogd resultaat <ul style="list-style-type: none">
• Kortere doorlooptijden aangifte bij douane voor bedrijven.
Stand van zaken <ul style="list-style-type: none">
• Er is in de tussentijd nog geen concrete progressie geboekt met de toepassing van artikel 282 UCC.
• Benelux project is beëindigd; het bleek niet mogelijk overeenstemming te bereiken over een IT-standaard voor de inrichting van gegevensuitwisseling die voor het Nederlandse bedrijfsleven tot de gewenste lastenverlichting zou leiden.
Actielijn 2: Merkbaar meer ruimte voor innovatie en ondernemerschap
Actie 2.1: Verbeteren van bestaande regelgeving
Modernisering van de kleineondernemersregeling in de omzetbelasting
Ambitie Vereenvoudiging van het fiscale stelsel en de uitvoering daarvan.
Maatregel De huidige kleineondernemersregeling wordt gemoderniseerd door het introduceren van een facultatieve omzetgerelateerde vrijstellingsregeling van omzetbelasting (hierna: nieuwe KOR), zoals ook genoemd in de Fiscale Beleidsagenda. De kern van de nieuwe KOR is dat een ondernemer, die onder de jaarlijkse omzetgrens van € 20.000 blijft en ervoor kiest om de nieuwe KOR toe te passen, op de door hem verrichte goederenleveringen en diensten in of vanuit Nederland geen btw in rekening brengt aan zijn afnemers. Daar staat tegenover dat hij de btw die andere ondernemers hem in rekening brengen niet in aftrek kan brengen. Het streven is om een afzonderlijk wetsvoorstel met deze strekking op Prinsjesdag 2018 in het kader van het pakket Belastingplan 2019 bij de Tweede Kamer in te dienen. De beoogde ingangsdatum van de OVOB is 1 januari 2020.
Beoogd resultaat <ul style="list-style-type: none">
• Toepassing van de kleineondernemersregeling door ondernemers met geringe omzet (doelgroep).
• Een rechtsvormneutrale regeling.
• Verlichting van administratieve lasten voor ondernemers.
• Vermindering van de uitvoeringskosten bij de Belastingdienst.
Stand van zaken <ul style="list-style-type: none">
• De nieuwe KOR is opgenomen in de Wet van 19 december 2018 tot wijziging van de Wet op de Omzetbelasting 1968 (Wet modernisering kleineondernemersregeling), Staatsblad 2018, nr. 511. De beoogde ingangsdatum van de nieuwe KOR is 1 januari 2020.
• Naar verwachting leidt de wijziging van de KOR tot een afname van de regeldrukkosten:<ul style="list-style-type: none">
○ Voor circa 399.000 ondernemers die vrijgesteld zullen zijn van btw-verplichtingen onder toepassing van de nieuwe KOR leidt de wijziging van de KOR tot een reductie van circa € 35 miljoen aan regeldrukkosten.
○ De verwachting is dat ongeveer 101.000 ondernemers die nu de degressieve vermindering van de huidige KOR toepassen (zonder ontheffing), ook zullen opteren voor de nieuwe KOR. De regeldrukkosten zullen voor hen naar verwachting met circa € 21 miljoen afnemen.
○ Voor circa 68.000 ondernemers die nu geen gebruik (kunnen) maken van de huidige KOR, maar naar verwachting wel van de nieuwe KOR, leidt de wijziging van de KOR tot een afname van de regeldrukkosten van circa € 14 miljoen.
• De implementatie van de nieuwe regeling wordt momenteel voorbereid.

Oplossen van knelpunten voor de werkkostenregeling in de loonbelasting

Ambitie

Lagere administratieve lasten in de werkkostenregeling.

Maatregel

In de evaluatie van de werkkostenregeling zijn enkele knelpunten geïnventariseerd. In overleg met het bedrijfsleven wordt nagegaan voor welke aanpassingen in de werkkostenregeling draagvlak bestaat:

- Regelen dat vergoedingen en verstrekkingen waarvoor een gerichte vrijstelling geldt, niet langer hoeven te worden aangewezen als eindheffingsbestanddeel.
- Toestaan dat de werkgever het loonvoordeel uit de verstrekking van maaltijden door middel van een steekproef vaststelt.
- Het herinvoeren van een normrente om het voordeel bij personeelsleningen te kunnen berekenen.
- Verduidelijken van het noodzakelijkheids criterium.
- Regelen dat met name het MKB tegemoet gekomen wordt omdat met name het MKB de administratieve en financiële gevolgen van de WKR het meest lijkt te voelen. Daarbij kan gedacht worden aan het verhogen van de vrije ruimte bij een lage loonsom maar ook aan het uitbreiden van de mogelijkheid om de nihil waardering toe te passen voor voorzieningen buiten de werkplek.

Beoogd resultaat

- Het oplossen van enkele concrete knelpunten die in de evaluatie van de werkkostenregeling in de loonbelasting naar voren zijn gekomen.

Stand van zaken

- Bovengenoemde maatregelen zijn besproken met intermediairs en brancheorganisaties en in de vorm van een MKB-toets voorgelegd aan een MKB-panel. Daaruit kwam naar voren dat niet alle maatregelen als verbeteringen worden ervaren.
- Tevens kwam naar voren dat de aan de Kamer per brief aangekondigde maatregelen (Tweede Kamer, vergaderjaar 2018–2019, 35 026, nr. 60) wel op steun kunnen rekenen. Dit betreft het als gerichte vrijstelling aanwijzen van de Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) en het verruimen van het budget voor de eerste € 400.000 van de loonsom.
- Momenteel wordt onderzocht hoe invulling kan worden gegeven aan de resterende knelpunten.

Actielijn 3: Beter, slimmer en efficiënter toezicht

Herziening van de Leidraad witwasbestrijding en anti-terrorismebestrijding

Ambitie

Naleving van de verplichtingen uit de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) en de Sanctiewet 1977 door banken, andere financiële ondernemingen en diverse aangewezen beroepsgroepen.

Maatregel

Het ministerie van Financiën heeft in 2014 de “Algemene leidraad Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme en Sanctiewet” gepubliceerd. Deze leidraad is geen juridisch bindend document, maar beoogt een handreiking te geven aan instellingen om wettelijke verplichtingen in het kader van witwasbestrijding en het tegengaan van terrorismefinanciering in de praktijk te kunnen toepassen en om daartoe interne procedures te ontwikkelen. Die leidraad is inmiddels, vanwege de implementatie van de vierde anti-witwasrichtlijnverouderd en dient in lijn te worden gebracht met de nieuwe wet- en regelgeving. Bij de herziening van deze leidraad zal nadrukkelijk aandacht worden besteed aan de wijze waarop deze leidraad de genoemde instellingen verder kan helpen bij de naleving van hun verplichtingen die voortvloeien uit de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) en de Sanctiewet 1977. Daarbij kunnen wettelijke verplichtingen verder worden toegelicht en concrete handvatten worden geboden voor de uitvoeringspraktijk.

Beoogd resultaat

- Publicatie van een herziene Leidraad witwasbestrijding en anti-terrorisめfinanciering.
- Monitoring van het gebruik van de leidraad via reguliere contacten met Wwft-instellingen, bijvoorbeeld via de Commissie Meldplicht (bedoeld in artikel 21 Wwft), om in kaart te brengen in hoeverre de leidraad deze instellingen daadwerkelijk ondersteunt bij de uitoefening van hun taken.

Stand van zaken

- De herziening van de algemene leidraad door het ministerie van Financiën vindt thans plaats. Het streven is om de herziene leidraad in het najaar van 2019 te publiceren.

Verbeteragenda Overleg Douane Bedrijfsleven

Ambitie

Slim toezicht door de Douane met een minimale inbreuk op de logistieke keten

Maatregel

De Douane heeft met het bedrijfsleven, onder de vlag van het Overleg Douane Bedrijfsleven (ODB), een Strategische Ontwikkelagenda, voorheen de verbeteragenda, opgesteld, die past binnen de eigen lange termijn visie van de Douane, grensverleggend, waarvan een van de ontwikkellijnen Trade Facilitation en Toezicht betreft. Binnen die lijn wordt samen met het bedrijfsleven constant gezocht naar procesoptimalisaties. Het gaat om de onderwerpen Regieproces, Rijksinspectieterminal & Inspectieportaal. Voorbeelden die recent zijn ingevoerd, zijn de bouw van de Rijks inspectie Terminal in Rotterdam en eerder het Joint Inspection center in Schiphol. Dit zijn infrastructurele voorzieningen, met state of the art apparatuur, waar controles van meerdere diensten die betrokken zijn bij toezicht op binnenkomend en uitgaand goederenverkeer, in gezamenlijkheid kunnen worden verricht. Deze voorzieningen vormen daarmee een volgende stap in de al jarenlang verdergaand geoptimaliseerde samenwerking van handhavings- en toezichtdiensten in het EU buitengrensoverschrijdend goederentoezicht. De Douane coördineert waar mogelijk de controles van overheidsdiensten bij binnenkomst, waaronder de controles van de NVWA en de ILT.

Een andere recente optimalisatie is de voltooiing van het plaatsen van containerscans op de terminalterreinen. Hierdoor is het niet meer vereist dat containers uit de logistieke stroom worden gehaald voor de lijn douanecontroles, maar kunnen deze worden gescand in de logistieke keten. Dit levert substantiële kostenbesparingen en efficiencyverhoging op voor de logistieke partners, maar bovenal wordt de voorspelbaarheid van de douanecontroles en daarmee de logistieke keten fors verhoogd. Voorspelbaarheid is een belangrijke voorwaarde voor het bedrijfsleven. Om dat belang te dienen is recent de vooraf-aangifte geïmplementeerd in het douaneproces. Waar douaneaangiften normaliter worden ingediend zodra de goederen worden binnengebracht, maakt deze nieuwe faciliteit het mogelijk dat het bedrijfsleven de aangiften indient vooruitlopend op de aankomst van de goederen. De Douane maakt daarbij voor betrouwbare ondernemers vooraf bekend of de goederen bij aankomst gecontroleerd zullen worden en verricht, waar mogelijk, al vooraf (document) controles op de aangifte. De voorspelbaarheid en snelheid in de logistieke geniet hiervan enorme voordelen, waarmee de concurrentiepositie van Nederland wordt versterkt.

Beoogd resultaat

- Het streven is om de controlelast voor het bedrijfsleven te verminderen.

Stand van zaken

- In uitvoering

Bankvergunning in lichte vorm

Ambitie

Het wegnemen van barrières om toetreding en innovatie te bevorderen.

Maatregel

Het regeerakkoord stelt dat de toetreding van (innovatieve) bedrijven verder wordt vereenvoudigd door invoering van een bank- en overige vergunning in lichtere vorm. Het Verenigd Koninkrijk kent de mogelijkheid van een bankvergunning in lichtere vorm al. Financiën beoordeelt momenteel deze mogelijkheid in het licht van de geldende Europese regels, en met inachtneming van voldoende bescherming van klanten.

Beoogd resultaat

- Het onderzoeken van de mogelijkheid om een bank- en overige vergunning in lichtere vorm te implementeren.

Stand van zaken

- Er is een verkenning uitgevoerd naar een bank- en overige vergunning in lichtere vorm. De Kamer is hierover geïnformeerd per brief van 9 april 2019.
- Uit de verkenning is gebleken dat Europese wetgeving weinig ruimte biedt voor een bank- en overige vergunning light. Dit betekent dat breder gekeken zal moeten worden naar mogelijke maatregelen om innovatie in de financiële sector te faciliteren.
- Teneinde een beter beeld te krijgen van de FinTech-sector en onnodige belemmeringen voor innovatie, zal onderzoek uitgevoerd worden door een externe partij naar de stand van FinTech in Nederland anno 2019.
- Dit onderzoek dient een goed beeld op te leveren van de aard en omvang van de sector, de kansen en belemmeringen die van invloed zijn op de sector en de risico's die aan FinTech verbonden kunnen zijn.
- Daarbij zal gekeken worden naar het gehele ecosysteem waarbinnen FinTech bedrijven opereren.
- Dit onderzoek zal vervolgens een belangrijke basis vormen voor formulering van concrete maatregelen om innovatie en diversiteit in de financiële sector op verantwoorde wijze te bevorderen.

Actielijn 5: Betere (digitale) dienstverlening

Digitale identificatie

Ambitie

Faciliteren van het gebruik van digitale identificatiemiddelen door financiële instellingen bij grensoverschrijdende dienstverlening.

Maatregel

Financiën verkent met De Nederlandsche Bank (DNB), in Europees verband, de mogelijkheden om (grensoverschrijdende) digitale identificatie van nieuwe cliënten te faciliteren, bijvoorbeeld voor financiële instellingen. Onlangs heeft de Europese Commissie een expertgroep in het leven geroepen samengesteld uit experts van consumentenorganisaties, Europese toezichthouders voor de financiële sector, het-eJDAS Cooperation Network over digitale identificatie en beleidsmakers op het gebied van bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering. Deze expertgroep zal onder meer advies uitbrengen aan de Europese Commissie over de mogelijkheden maar ook potentiële risico's van 'digital onboarding' van cliënten. De expertgroep zal mogelijk ook guidelines uitbrengen over gebruik van 'digital onboarding' en in hoeverre daarmee voldaan wordt aan wettelijke 'Know Your Customer eisen' en 'Customer Due Diligence vereisten' onder de Europese anti-witwasrichtlijn.

Beoogd resultaat

- Inventarisatie van mogelijke overlap/knelpunten tussen Europese regels (o.a. over digitale handtekeningen (eIDAS), privacy (AVG), bestrijding witwassen (AML) en betaaldiensten (PSD2).
- Uitbrengen van adviezen aan Europese commissie/instellingen over hoe knelpunten kunnen worden weggenomen.
- Guidance/interpretatie uitbrengen over toepassing/uitleg van bestaande regels en hoe deze zich tot elkaar verhouden.

Stand van zaken

- DNB onderzoekt, naar aanleiding van een vraag van de Betaalvereniging Nederland, de mogelijkheden voor het gebruik van eID bij digitale onboarding van natuurlijke personen als klant bij een ingevolge de Wwft meldingsplichtige instelling.
- Daarnaast is DNB voornemens guidance op te stellen voor digitale onboardingsprocessen van (onder Wft toezicht staande) banken.

Pilot BTW-aangifte

Ambitie

Aangifte doen vanuit online boekhoudpakketten voor zelfstandige ondernemers.

Maatregel

De Belastingdienst voert momenteel een proef 'Boekhouden, belastingaangifte en betalen in één' uit. Ondernemers die hieraan meedoen kunnen vanuit hun online boekhoudprogramma de btw-aangifte verzenden en de btw met iDeal betalen. De proef is een samenwerking tussen de Belastingdienst en de stichting Zeker OnLine. Ondernemers kunnen hiermee makkelijk en met een gevoel van zekerheid aan hun fiscale verplichtingen voldoen, zo is de verwachting.

Beoogd resultaat

- Merkbare vermindering administratieve lasten voor zelfstandige ondernemers. Deze lastenreductie zal bij de evaluatie van de pilot zowel kwalitatief als kwantitatief in kaart worden gebracht.

Stand van zaken

- De Belastingdienst is begin 2018 een tweejarige proef gestart met aangifte doen vanuit online boekhoudpakketten voor zelfstandige ondernemers.
- De eerste gebruikerservaringen zijn zeer veelbelovend. Zzp'ers ervaren meer gemak door de koppeling, vinden de snelheid prettig en ervaren meer zekerheid bij hun boekhouding.
- Als de pilot in 2020 is afgerond zal deze worden geëvalueerd. Daarbij zal het lastenreductiepotentieel in kaart worden gebracht.

MijnDouane

Ambitie

Volledige digitale communicatie tussen bedrijven en Douane.

Maatregel

De Douane introduceert een bedrijvenportaal, waarbij bedrijven onder meer volledig digitaal met de Douane kunnen communiceren in hun aanvraag en proces tot verkrijging van vergunningen voor vereenvoudigingen van douaneprocedures of voor economische douaneregelingen. In 2019 is de introductie van MijnDouane voorzien. Waar het reguliere aangifteverkeer al jaren volledig digitaal verloopt tussen bedrijven en Douane, vormt MijnDouane een

individueel digitaal loket, waarbinnen in fasen de diverse overige contactmomenten die bedrijven hebben met de Douane in aanvragen, teruggaafverzoeken, bezwaarprocedures, etc., volledig worden gedigitaliseerd.

Beoogd resultaat

- Realisatie van MijnDouane in 2019

Stand van zaken

- Vanaf 1 mei 2019 kunnen grensoverschrijdende douanevergunningen in het EU Trader Portal (het digitale EU portaal) worden aangevraagd.
- Realisatie van het portaal MijnDouane wordt in 2019 voorzien. In de daarop volgende jaren zal de functionaliteit van dit portaal verder worden uitgebreid.

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Actielijn 1: Betere nieuwe regels door betere consultatie, onafhankelijke toetsing en meer ruimte voor experimenteren

De Experimentenwet Zelfrijdende auto's

Ambitie

Verwijderen van wettelijke belemmeringen voor het testen met de bestuurder buiten het voertuig. Wetsvoorstel is door Eerste Kamer aangenomen en op 12 oktober 2018 gepubliceerd. Momenteel wordt een Ministeriële Regeling t.b.v. experimenteerprocedure nieuwe generatie voertuigen opgesteld. Inwerkingtreding wordt eind Q2 2019 verwacht.

Maatregel

De experimenteerwet maakt het mogelijk voor voertuigfabrikanten om in Nederland te gaan testen met bestuurders (die nog wel nodig zijn) buiten het voertuig. Daarmee wordt blijvend innovatieruimte gecreëerd.

De wet maakt het in de Wegenverkeerswet 1994 mogelijk om, na verkrijging van een vergunning, te experimenteren met de "zelfrijdende auto" waarbij de bestuurder zich op afstand buiten het voertuig bevindt. Deze systemen kunnen bestuurders ondersteunen bij het rijden, maar de bestuurder kan daarbij altijd ingrijpen als dat nodig is.

Achtergrondinformatie:

https://www.eerstekamer.nl/behandeling/20181012/publicatie_wet_3/document3/f=/vksi2rzptvx8.pdf

Beoogd resultaat

- Doel is om kennis en informatie op te doen ten behoeve van veilige introductie van zelfrijdend vervoer op termijn en een bijpassend en toekomstbestendig wettelijk kader.
- Het aantal testen is afhankelijk van de belangstelling van autofabrikanten.
- Zelfrijdende systemen kunnen een bijdrage leveren aan verkeersveiligheid, bereikbaarheid en duurzaamheid.

Stand van zaken

- In uitvoering

Regelgeving in kader Mobility as a Service

Ambitie

Inzicht krijgen in noodzaak van maatregelen (gedurende en na de pilots) om belemmeringen die de ontwikkeling van MaaS in de weg staan, weg te nemen.

Maatregel

Onderzoek of na experimenten/pilots met "Mobility as a Service (MaaS)" aanpassingen in wet- en regelgeving nodig zijn. Er zijn in 2018 zeven regionale, landelijk opschaalbare pilots gestart om ervaring op te doen met Mobility as a Service. Alle mobiliteit zal dan via app's beschikbaar komen om te plannen, reizen, boeken en betalen. Daardoor kan effectiever gereisd worden binnen de keten. Deze ervaring wordt opgedaan in de ruimte die wetgeving biedt. Dat betekent onder andere meer samenwerking en data delen tussen partijen. De pilots zijn onder meer bedoeld om meer inzicht te krijgen in de effecten die MaaS heeft op de verdere omslag van modaliteit gericht beleid naar data gedreven mobiliteitsbeleid.

Beoogd resultaat

- Gecontroleerd ervaring opdoen met MaaS via grootschalige pilots. MaaS gaat er net als platforms in andere sectoren sowieso komen. Dankzij de pilots willen IenW en regionale overheden inzicht krijgen in noodzaak van maatregelen (gedurende en na de pilots) om eventuele positieve effecten van MaaS verder te ondersteunen, belemmeringen wegnemen, maar ook eventuele negatieve effecten te beperken.

Stand van zaken

- In uitvoering

Mer-procedure

Ambitie

Vergroten flexibiliteit Mer-wetgeving

Maatregel

Bij het implementeren van de EU-Richtlijn MER (Milieu Effect Rapportage / Environmental Impact Assessment) is - vooruitlopend op de Omgevingswet- een aantal bepalingen opgenomen die experimenteeruimte geven aan het participatieproces. Zo kunnen aan het begin van regelgeving al stakeholders/inwoners worden betrokken voordat er een voorstel ligt en de Commissie Mer kan hierin al meedenken. Ook worden minder Mer's verplicht maar komt er

wel meer ruimte om vrijwillig Mer's (ook op andere manier) uit te voeren. Met de invulling van deze grotere flexibiliteit wordt nu ervaring opgedaan, onder andere via een pilot met de gemeente Den Haag (Binckhorst) maar ook bij andere gemeenten.

Dit moet uiteindelijk leiden tot een solide basis voor zowel de Commissie Mer (voldoende adviezen gevraagd om kennisbasis op peil te houden) als voor bevoegde gezagen als het gaat om het nemen van kwalitatief goede besluiten.

Beoogd resultaat

Mogelijkheden creëren zodat Mer-procedure eenvoudiger en flexibeler kan worden ingevuld. Zo wordt momenteel gewerkt aan een Handreiking voor de passende functiescheiding bij het opstellen van een mer bij bevoegde gezagen.

Stand van zaken

- In uitvoering

Experimenteren met vergaand geautomatiseerde vaartuigen

Ambitie

Flexibeler wetgeving scheepvaart met oog op toekomstige ontwikkelingen scheepvaart

Maatregel

In de scheepvaartsector is net als bij andere modaliteiten sprake van een razendsnelle ontwikkeling van mogelijkheden om "smart" te reizen en te vervoeren. Sinds 1 oktober 2018 is een nieuwe beleidsregel voor de binnenvaart van kracht, voor de zeevaart is een vergelijkbare beleidsregel in ontwikkeling (verwachting gereed zomer 2019). Vooralsnog dient bemanning aan boord te zijn, maar o.b.v. deze beleidsregels kan wel worden geëxperimenteerd met nieuwe geautomatiseerde en digitale systemen. Ook met bijvoorbeeld remote controlled schepen en autonoom varende schepen. Verwacht wordt dat deze ontwikkeling de scheepvaartsector concurrerender, veiliger en/of duurzamer zal maken. Om de ontwikkeling te stimuleren en te begrijpen (learning by doing) t.b.v. een verantwoorde implementatie ervan, zijn experimenten noodzakelijk.

Beoogd resultaat

Inzicht in vereiste en mogelijke aanpassingen in wetgeving scheepvaart door resultaten van experimenten. N.B. In internationaal verband (IMO, International Maritime Organization) wordt momenteel een "Regulatory Scoping Exercise" uitgevoerd, welke de impact van autonome schepen op de internationale kaders onderzoekt. Ook in dit verband zijn de uitkomsten van experimenten uitermate relevant.

Stand van zaken

- In uitvoering

Experimenteerruimte voor drones

Ambitie

Flexibele wetgeving voor drones

Maatregel

Onder de huidige regelgeving vinden al testvluchten voor drones plaats op testlocaties op basis van ontheffingen. Een ontheffing is mogelijk van zowel de verplichting van een brevet als van de verplichting van een bewijs van luchtwaardigheid. Het uitvoeren van experimenten op veilige testlocaties wordt makkelijker gemaakt door aangepaste regelgeving. Bestuurders hebben op die locaties dan geen ontheffingen meer nodig. Een deel van deze ontwerpregelgeving heeft in het najaar van 2018 opengestaan voor internetconsultatie. Deze reacties worden meegenomen bij het opstellen van de nieuwe regelgeving. IenW streeft naar aansluiting op de Europese regels voor drones. De Europese regelgeving is eind mei 2019 gepubliceerd. Voor testlocaties moeten we een deel nationaal regelen (aanpassing luchthavensregelgeving). Deze aanpassing gaat in juni in voorhang bij 1e en 2e kamer en de verwachting is dat deze aanpassing aan het eind van Q4 2019 gepubliceerd kan worden na akkoord RvS.

Beoogd resultaat

Flexibeler wetgeving en toename experimenten met drones op de testlocaties

Stand van zaken

- In uitvoering

MKB toetsen

Ambitie

Komen tot zinvolle MKB-toetsen

Maatregel

De stuurgroep Goed Geregeld heeft de MKB toets/consultatie aangemerkt als één van de prioritaire inspanningen van het werkprogramma voor 2019.

Beoogd resultaat

Betrokkenheid van het MKB vergroten bij de voorbereiding van nieuwe wet- en regelgeving en op basis van de input van MKB-ondernemers deze voor het MKB zo lastenluw mogelijk vormgeven.

Stand van zaken

- MKB NL heeft op verzoek van IenW de onderwerpen drones en herziening van de Europese verordening overbrenging afvalstoffen geselecteerd voor het uitvoeren van 2 pilot toetsen.
- IenW heeft de MKB-toets herziening EVOA in januari 2019 uitgevoerd.
- Voor het onderwerp drones is in april 2019 een alternatieve MKB-toets gehouden in de vorm van een interactieve voorlichtingsbijeenkomst.

Actielijn 2: Merkbaar meer ruimte voor innovatie en ondernemerschap**Actie 2.1: Vereenvoudiging of verbeteren bestaande regelgeving****Verlengen opslagtermijn in het Besluit Stortplaatsen en Stortverboden Afvalstoffen (Bssa)****Ambitie**

Flexibeler opslagtermijnenafvalstoffen

Maatregel

Op basis van de transitieagenda Consumptiegoederen wordt onderzocht of en op welke wijze de maximale opslagtermijn voor afvalstoffen van drie jaar uit het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen verlengd kan worden. Dat kan gewenst zijn als een ondernemer een meer duurzame en hoogwaardigere verwerkingswijze ontwikkelt.

De ruimte die de EU-richtlijn biedt voor overschrijding van de drie jaar termijn zou mogelijk kunnen worden geïmplementeerd door in het Bssa een ontheffingsmogelijkheid op te nemen die zou inhouden dat een ondernemer bij de Minister van IenW kan vragen om een opslagtermijn langer dan 3 jaar toe te staan. Aan de ontheffing kunnen in dat geval voorwaarden worden gesteld, zodat de risico's (voor bodemverontreiniging en voor kosten van opruiming bij faillissement van de onderneming) beperkt blijven.

Beoogd resultaat

Verbeteren aansluiting wetgeving aan praktijk door opnemen ontheffingsmogelijkheid. De regel is nu dat afvalstoffen maximaal drie jaar mogen worden opgeslagen. Vooral bij de introductie van een hoogwaardigere verwerkingstechnologie is het langer mogen opslaan van het afval als grondstof voor het proces dat wordt geïntroduceerd, van belang. De voorgestelde maatregel houdt in een aanpassing van het Bssa door het opnemen van een ontheffingsmogelijkheid voor het verlengen van de huidige termijn van drie jaar.

Stand van zaken

- In uitvoering

Actie 2.2: Verbeteren of vereenvoudigen uitvoering**Bodem onder de Omgevingswet****Ambitie**

Flexibiliteit via decentrale ruimte wetgeving,

Maatregel

Bij de inbouw van "bodem" in de Omgevingswet, wordt de regelgeving vereenvoudigd en verhelderd, komt er meer ruimte voor decentrale afwegingen (daarmee dus ook ruimte voor experimenten) en wordt onder het DSO gewerkt aan digitalisering. De aanpak van bodemverontreinigingen wordt gekoppeld aan gebiedsontwikkeling en aan activiteiten, zoals bouwen.

De inbouw van "bodem" in de Omgevingswet wordt gerealiseerd met een aanvullingswet. Deze ligt momenteel bij de Tweede Kamer ter behandeling. Het aanvullingsbesluit is geconsulteerd en wordt medio 2019 aan het Parlement aangeboden (voorhang). Gemeente en provincie krijgen de verantwoordelijkheid vast te stellen wanneer verbetering van bodem resp. grondwaterkwaliteit nodig is. Het Rijk stelt algemene regels vast voor diverse activiteiten, zoals de wijze van saneren van de bodem en voor activiteiten die de kwaliteit van bodem/grondwater mogelijk negatief beïnvloeden bijvoorbeeld het toepassen van grond en baggerspecie. Hierop is maatwerk door gemeente/provincie nodig/mogelijk.

Beoogd resultaat

Decentrale beslisruimte inzake bodem

Stand van zaken

- In uitvoering

Aanpassing Europese verordening overbrenging afvalstoffen (EVOA)

Ambitie

Reduceren lasten van EVOA procedures

Maatregel

De administratieve verplichtingen en financiële garantstelling, eisen uit de EVOA bij grensoverschrijdend transport, zijn voor veel bedrijven een reden om af te zien van het aanbieden of gebruiken van afvalstoffen als grondstof. Zeker in een doorvoerland als Nederland hebben bedrijven voor in- en verkoop van grondstoffen al snel te maken met handelspartners in het buitenland. Om te komen tot een circulaire economie zijn fundamentele wijzigingen nodig in de EVOA. Een deel van het Nederlandse bedrijfsleven ziet de EVOA als een groot obstakel voor innovaties die noodzakelijk zijn voor een circulaire economie (CE). Begin 2018 is door de Europese Commissie een consultatie gestart om de EVOA te evalueren en te herzien. 2019/2020 komt de CIE met voorstellen. Dit biedt kansen om de EVOA aan te passen om te sturen op hoogwaardige recycling, juist om de noodzakelijke innovaties te stimuleren. Voorbeelden zijn regionale overeenstemming van minimale eisen voor hoogwaardige verwerking (in een soort van Schengengebied) te belonen met een lichter EVOA-regime.

Beoogd resultaat

Doel van inzet vanuit IenW (samen met het Adviescollege Toetsing Regeldruk, ATR) is om de lasten van EVOA-procedures tot het voor bescherming van gezondheid en milieu noodzakelijk minimum te beperken. De inzet van IenW is erop gericht om in ieder geval de rechtszekerheid, de voorspelbaarheid bij het inpassen van innovaties, te verbeteren en om voldoende ruimte te bieden aan de voor de transitie naar een CE noodzakelijke innovaties.

Dat betekent concreet:

- Binnen EU: kortere procedures (aan te houden minimale wachttijden), en voor zover mogelijk (bij overeenstemming over minimum hoogwaardige verwerking) naar vereenvoudiging van drie bevoegde lidstaten (land van verzending, transit en ontvangst) naar één (land van bestemming). We stellen voor om transit binnen de EU altijd te schrappen als bevoegd gezag.
- Binnen EU: Bevoegd gezag verzending zou als enige partij moeten beslissen over financiële zekerheidsstelling
- Binnen EU: Bevoegd gezag bestemming zou –binnen kaders- discretionaire bevoegdheid krijgen voor experimenteerruimte (casus: transport van test-vracht naar fabrikant van verwerkingsinstallaties)
- Binnen EU: meer mogelijkheden om te sturen op hoogwaardigere verwerking. (NB: Dit zou kunnen leiden tot een verzwarende van de ervaren administratieve lasten.)
- Aanpassen “derde-landen verordening” zodat de info over de eisen, die derde landen stellen aan afvaltransporten uit de EU, actueel blijft.

Stand van zaken

- In uitvoering

Vereenvoudiging taxiregelgeving

Ambitie

Reduceren lasten en vereenvoudiging regelgeving taxi-ondernemers en -chauffeurs

Maatregel

Taxiregels worden verder vereenvoudigd en ruimte wordt geboden om in te spelen op toekomstige ontwikkelingen in de taxi- en vervoersmarkt. Hiertoe wordt het Besluit personenvervoer 2000 gewijzigd. Administratieve en financiële lasten voor de sector worden verminderd door voor taxichauffeurs die continu gescreend worden de verplichting te laten vervallen om iedere vijf jaar een nieuwe VOG aan te vragen en voor vervoerders die beschikken over een taxivergunning de verplichting te laten vervallen om te beschikken over een communautaire vergunning bij het uitvoeren van openbaar vervoer per auto. Verder worden ontwikkelingen in het personenvervoer die ten goede komen aan de reiziger en innovatie gestimuleerd en regeldruk voorkomen door de minister de bevoegdheid te geven om in die gevallen bij ministeriële regeling vrijstelling te verlenen van het bij of krachtens het Besluit personenvervoer 2000 geregelde.

Beoogd resultaat

Vermindering administratieve en financiële lasten voor de sector, ontwikkelingen ten goede aan de reiziger. Qua regeldruk zou het gaan om een reductie van tenminste 0,4 mln structureel per jaar en ca. 1700 € per vervallen communautaire vergunning.

Stand van zaken

Op dit moment wordt besluitvorming in de Ministerraad voorbereid, beoogde inwerkingtreding is 1 juli 2019.

Actielijn 3: Beter, slimmer en efficiënter toezicht

Actie 3.1: Betere samenwerking toezichthouders

Rijksinspectie Terminal (RIT)

Ambitie

Doel is efficiënter en effectiever toezicht op binnenkomende goederen door coördinatie en remote scanning bij de Rotterdamse Haven. De Rijksinspectieterminal (RIT) is speciaal gebouwd op de Maasvlakte om inspecties te faciliteren voor de verschillende diensten. De terminal is operationeel sinds 1 februari 2018. Daarmee is de fysieke randvoorwaarde voor samenwerking gerealiseerd. Vanuit het bedrijfsleven wordt zeer positief gereageerd op de reeds gerealiseerde onderdelen. Het verder bevorderen van de samenwerking tussen de Douane, NVWA en ILT, ook buiten de RIT, gebeurt op dit moment door het verbeteren van de afspraken en combineren van processen.

Maatregel

Samenwerking tussen toezichthouders bij controles op de Maasvlakte van het EU-buitengrensoverschrijdend goederenvervoer. (Voor de NVWA en de ILT betreft het ook vervoer tussen lidstaten van de EU). De RIT biedt de Douane, ILT en de NVWA de mogelijkheid om op één locatie samen te werken. Dit bevordert de efficiency van de overheidsinspecties omdat controles op één tijd en één fysieke plaats kunnen worden uitgevoerd. Door een snellere afhandeling van de goederen geeft het een positieve impuls voor het bedrijfsleven in de Rotterdamse haven. Op dit moment worden afspraken tussen de betrokken inspectiediensten verder aangescherpt zodat de samenwerking nog beter kan worden ingericht, daar wordt het bedrijfsleven bij betrokken.

Beoogd resultaat

De terminal is inmiddels gebouwd, waardoor de mogelijkheid tot fysieke samenwerking is gecreëerd. Ook worden de verschillende inspecties aangezegd via een centraal systeem: inspectieportaal. Hiermee wordt het bedrijfsleven geïnformeerd over lading die is geselecteerd voor inspectie door Douane, NVWA en de ILT. Voor de komende periode zijn er afspraken gemaakt om de processen verder te optimaliseren. Voor een deel van de operationele processen worden er knelpunten ervaren omdat elke dienst een aparte IT systeem heeft. Hiervoor is vooralsnog geen oplossing. Er wordt gewerkt aan systemen om de uitwisseling van gegevens eenvoudiger en geautomatiseerd te laten verlopen.

Concrete doelen

- De samenwerking zoals die nu op de Maasvlakte plaatsvindt wordt ook uitgebreid naar andere havens.
- De samenwerking en de afspraken tussen de verschillende diensten is opgezet voor inkomende lading (import). Mogelijkheden voor uitgaande lading (export) moeten nog worden uitgewerkt.
- Container Exchange Route (aansluiting van alle terminals van de 2e Maasvlakte op de RIT), oplevering 2020)

Stand van zaken

- Het proces van samenwerking tussen ILT en Douane is eind 2018 geëvalueerd en benodigde aanpassingen zijn doorgevoerd. In 2019 is een geautomatiseerde rapportage opgeleverd waarmee gegevens worden gecommuniceerd die nodig zijn voor het operationele proces.
- Inmiddels is een Joint Inspection Centre op Schiphol ook operationeel. De Douane, de NVWA en de ILT werken ook daar steeds intensiever samen.
- In 2019 wordt de samenwerking uitgebouwd. In het jaarplan 2019 zijn hierover concrete afspraken gemaakt.

Doe-coalitie postpakketbezorging

Ambitie

Versterkte samenwerking voor efficiënter toezicht

Maatregel

Samenwerking bij toezicht op producten in postpakketten tussen meerdere toezichthouders. Gezamenlijke aanpak zal veel meer rendement op kunnen leveren. De doe-coalitie is een eerste verkenning naar een gecoördineerd of geïntegreerd controle op niet-toegestane spullen in postpakketten.

Beoogd resultaat

Minder ervaren toezichtlast voor bedrijven.

Stand van zaken

- Er is een samenwerking opgezet met ILT, NVWA, ISZW, agentschap Telecom en IGJ. Het bureau van de Inspectieraad ondersteunt de samenwerking.
- Uitwisseling van gegevens heeft plaats gevonden. Hoe de verschillende toezichthouders hun werk doen is gedeeld. De eerste inspecteurs hebben met elkaars inspecties meegelopen.
- De eerste actie in 2019 is het aansluiten van controles bij postsorteercentra op elkaar.
- Stap voor stap worden nieuwe initiatieven met elkaar ontwikkeld, zoals past binnen een 'doe-coalitie'.

Actie 3.2: Efficiënter toezicht

Interactieve regelhulpen EVOA

Ambitie

Minder ervaren toezichtslast voor bedrijven.

Maatregel

Het (door)ontwikkelen van simpele online regelhulpen waardoor de ondernemer door het beantwoorden van vragen weet welke regelgeving EVOA voor hem van toepassing is. Wet- en regelgeving voor bedrijven en burgers op toegankelijke wijze verhelderen.

Beoogd resultaat

Opzet regelhulp EVOA

Stand van zaken

1. Afvaltransport procedure: Bedrijven kunnen met behulp van de regelhulp bezien welke procedure voor het transport geldt te aanzien van EVOA-regelgeving. Zie: <https://regelhulpenvoorbedrijven.nl/afval/>
2. Borgtool: Door middels van deze regelhulp kunnen bedrijven berekenen hoe hoog de financiële zekerheid dient te zijn bij een EVOA-aanvraag om afvalstoffen naar het buitenland te mogen overbrengen
3. Digital Notification Advisor DNA Tool: deze tool is een online programma waarmee bedrijven digitaal een Nederlands-, Engels- of Duitstalige kennisgevingsdocument en vervoersdocument kunnen invullen en afdrukken

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Algemeen <p>Het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) is verantwoordelijk voor de algemene wetboeken en het procesrecht. Deze regels bevatten waarborgen, bijvoorbeeld voor eerlijke en efficiënte procesvoering, en geven invulling aan de publieke waarden van onze democratische rechtsstaat¹. Bij de totstandkoming van deze regels houdt JenV zo veel mogelijk rekening met de behoefte van bedrijven aan eenvoudige, flexibele en effectieve regelgeving. Over de voorstellen vindt overleg plaats met de doelgroep. In deze kabinetsperiode werkt JenV aan een aantal programma's waarin knelpunten voor bedrijven worden aangepakt. Daarnaast spant JenV zich in om te voorkomen dat Europese regelgeving op het terrein van JenV geen onnodige regeldruk veroorzaakt.</p> <p>Vanuit zijn Rijksbrede verantwoordelijkheid voor het wetgevingskwaliteitsbeleid levert de minister voor Rechtsbescherming een belangrijke bijdrage aan met name actielijn 1 van het programma 'Merkbaar betere regelgeving en dienstverlening 2018-2021'. Bijvoorbeeld door het vergroten van de mogelijkheden voor wettelijke experimenteerruimte, het bevorderen van effectieve consultatie (bv. via de website Internetconsultatie.nl) en het zorgen voor meer transparantie van het wetgevingsproces (bv. met de openbare wetgevingskalender).</p> <p>In onderstaand overzicht wordt gerapporteerd over de stand van zaken op 1 mei 2019.</p>
Actielijn 1: Betere nieuwe regels door betere consultatie, onafhankelijke toetsing en meer ruimte voor experimenteren
<i>Meer ruimte om te experimenteren</i>
<i>Kabinetsbrief wettelijke experimenteerruimte</i>
Ambitie <p>Vergroten van mogelijkheden voor wettelijke experimenteerruimte.</p>
Maatregel <p>Verkend wordt welke mogelijkheden er zijn voor wettelijke experimenteerruimte en in hoeverre deze ruimte vergroot kan worden, zonder afbreuk te doen aan de beginselen van onze rechtsstaat zoals het gelijkheidsbeginsel en het rechtszekerheidsbeginsel. De Aanwijzingen voor de regelgeving wordt aangepast met het volgende:</p> <ul style="list-style-type: none">
• een algemene aanwijzing dat het raadzaam is om bij nieuwe regelgeving te overwegen of het wenselijk is een experimenteerbepaling op te nemen;
• een bredere doelomschrijving voor experimentele regelgeving, en naast het bestaande model voor experimentele regelgeving in de Aanwijzingen ook andere juridische mogelijkheden (zoals een 'right to challenge').
Beoogd resultaat <p>Kabinetsbrief (Kamerstukken II, 2017/18, 34 775 VI, nr. 114) die een goed beeld geeft van de reeds beschikbare wettelijke experimenteerruimte zodat deze beter benut kan worden, en waarin acties worden aangekondigd om de wettelijke experimenteerruimte te vergroten. Deze acties worden vervolgens uitgevoerd.</p>
Stand van zaken <p>Beoogde inwerkingtreding van de 11^e wijziging van de Aanwijzingen voor de regelgeving is zomer 2019.</p>
<i>Wet en besluit experiment gesloten coffeeshopketen</i>
Ambitie <p>Het mogelijk maken van een experiment om te bezien of en hoe op kwaliteit gecontroleerde hennep of hasjesj gedecriminaliseerd aan coffeeshops kan worden geleverd en daar binnen een gesloten coffeeshopketen kan worden verkocht, waarbij wordt gekeken naar wat de effecten daarvan zijn op onder andere veiligheid en criminaliteit.</p>
Maatregel <p>Het opstellen van een Wet en besluit experiment gesloten coffeeshopketen waarmee het mogelijk wordt om experimenten uit te voeren met de teelt en verkoop van hennep of hasjesj voor recreatief gebruik in een gesloten coffeeshopketen te realiseren samen met VWS (Kamerstukken II, 2017/18, 34997).</p>
Beoogd resultaat <p>Met het experiment wordt bezien wat de effecten van gecontroleerde hennep of hasjesj teelt en verkoop zijn op de criminaliteit, veiligheid, overlast en de volksgezondheid.</p>
Stand van zaken <ul style="list-style-type: none">
• Internetconsultatie Besluit heeft plaatsgevonden van 12 november 2018 tot 24 december 2018.
• Het wetsvoorstel is op dit moment in behandeling in de Eerste Kamer.

¹ Een groot deel van de JenV-regelgeving zoals het straf- en sanctierecht, het organieke en het bestuurs- en civielrechtelijke procesrecht biedt vooral procedure- en proceswaarborgen. De lasten die hiermee samenhangen worden niet meegenomen in de kwantitatieve regeldrukberendingen van wet- en regelgeving.

<p>Experimenteerwet rechtspleging</p> <p>Ambitie De rechter dichterbij burgers en bedrijven brengen en de maatschappelijke functie van de rechtspraak vergroten. Procedures ontwikkelen die passen bij het type geschil en die tegemoet komen aan de behoefte van burgers en bedrijven aan meer eenvoud, snelheid, flexibiliteit en effectiviteit bij gerechtelijke geschiloplossing.</p> <p>Maatregel Opstellen van een experimentenwet die ruimte biedt voor experimenten met alternatieve procedures ter bevordering van innovatie op het terrein van het procesrecht (Kamerstukken II, 2017/18, 29 279, nr. 425).</p> <p>Beoogd resultaat Wettelijke experimenteerruimte voor experimenten met nieuwe procedures voor geschillen tussen bedrijven en consumenten of tussen bedrijven onderling. Op basis van de ervaringen zal worden bezien of structurele regeling wenselijk is.</p> <p>Stand van zaken</p> <ul style="list-style-type: none"> • Internetconsultatie heeft plaatsgevonden van 20 april 2018 tot 1 juni 2018. • In maart 2019 heeft de Raad van State advies uitgebracht.
<p>Effectieve en transparantie consultatie en MKB-toets</p> <p>Transparante consultatie</p> <p>Ambitie Bevorderen inzet van consultatie bij voorbereiding van wetgeving en het bereiken van meer transparantie in de fase van voorbereiding van het wetgevingsproces</p> <p>Maatregelen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Structurele inzet van internetconsultatie bij voorbereiding van JenV-wetgeving (tenzij het bijvoorbeeld om puur technische wijzigingen of de implementatie van EU-regelgeving gaat); • Interne toetsing van consultatieparagrafen in de toelichting bij wet- en regelgeving; • Op de website internetconsultatie.nl openbaar reageren op voorstellen de default maken; • Het openbaar maken van achtergronddocumenten bij wetgeving, zoals uitvoeringstoetsen en privacy impact assessments, op de openbare wetgevingskalender op overheid.nl. <p>Beoogd resultaat Goede consultatieparagrafen in de toelichting bij JenV-wetgeving die inzicht geven in de toegepaste consultatievormen, de partijen die betrokken zijn en wat gedaan is met hun inbreng. Daarnaast vergroting van de transparantie van de fase van voorbereiding in het wetgevingsproces door het stimuleren van meer openbare reacties en het openbaar maken van achtergronddocumenten bij wet- en regelgeving.</p> <p>Stand van zaken</p> <ul style="list-style-type: none"> • Internetconsultatie vindt plaats bij voorbereiding van JenV-wetgeving (tenzij het bijvoorbeeld om puur technische wijzigingen of de implementatie van EU-regelgeving gaat). • Sinds 1 januari 2018 is op de website internetconsultatie.nl openbaar reageren de default. • Sinds 1 oktober 2018 is de openbare wetgevingskalender uitgebreid.
<p>MKB-toets</p> <p>Ambitie Inzet van het gebruik van MKB-toetsen bij de voorbereiding van alle nieuwe wetgeving met structurele gevolgen voor het MKB (midden- en kleinbedrijf), en als deze niet wordt uitgevoerd een toelichting volgens genoemd principe opnemen in de Memorie van Toelichting.</p> <p>Maatregelen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organiseren van MKB-panelgesprekken in het kader van de MKB-toets bij voorbereiding van JenV-wetgeving met substantiële effecten voor het MKB. <p>Beoogd resultaat Goede consultatieparagrafen in de toelichting bij JenV-wetgeving die inzicht geven in de toegepaste consultatievormen, waaronder de MKB-panelgesprekken, de partijen die betrokken zijn en wat gedaan is met hun inbreng.</p> <p>Stand van zaken</p> <ul style="list-style-type: none"> • Op 17 mei 2018 heeft een MKB-panelgesprek plaatsgevonden met betrekking tot de verplichte vermelding thuishkopievergoeding.

- Op 22 mei 2019 vindt een MKB-toets plaats over het voorontwerp van het Wetsvoorstel modernisering personenvennootschappen.

Onafhankelijke toetsing van nieuwe wet- en regelgeving

Uitbreiding IAK (Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving)

Ambitie

Actueel houden overzicht van verplichte kwaliteitseisen voor beleid en regelgeving in het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK, www.naarhetaik.nl). Hierdoor kunnen goede effectbeoordelingen worden gemaakt om zo de afweging over maatregelen te verbeteren, hetgeen ook positief is voor bedrijven.

Maatregelen

- Verplichte kwaliteitseisen voor beleid en regelgeving opnemen in het IAK.

Beoogd resultaat

Een actueel IAK dat digitaal toegankelijk is voor alle medewerkers van de rijksoverheid.

Stand van zaken

Het IAK is uitgebreid met:

- de doenvermogenstoets n.a.v. het WRR-rapport 'Weten is nog geen doen'.
- de eisen over doelmatigheid en doeltreffendheid van beleid en regelgeving op grond van de nieuwe Comptabiliteitswet 2016.
- de informatie over de Sustainable Development Goals en twee nieuwe kwaliteitseisen in dat verband (gevolgen voor gendergelijkheid en gevolgen voor ontwikkelingslanden).

Toetsing regeldruk

Ambitie

Bevorderen adequate toetsing van regeldruk

Maatregelen

Ter toetsing voorleggen van JenV-wetgeving aan het Adviescollege Toetsing Regeldruk (ATR).

Beoogd resultaat

Goede regeldrukparagrafen in de toelichting bij JenV-wetgeving.

Stand van zaken

JenV-wetgeving wordt ter toetsing voorgelegd aan het Adviescollege Toetsing Regeldruk (ATR) en adviezen worden waar mogelijk opgevolgd.

Actielijn 2: Merkbaar meer ruimte voor innovatie en ondernemerschap

Vereenvoudiging of verbeteren bestaande regelgeving

Wetsvoorstel uitvoering motie-Dijksma collectieve schadevergoeding

Ambitie

De rechter dichter bij burgers en bedrijven brengen en de maatschappelijke functie van de rechtspraak vergroten. Procedures ontwikkelen die passen bij het type geschil en die tegemoet komen aan de behoefte van burgers en bedrijven aan meer eenvoud, snelheid, flexibiliteit en effectiviteit bij gerechtelijke geschiloplossing.

Maatregel

Wettelijk regelen dat representatieve belangenorganisaties straks voor een groep gedupeerden in één procedure bij de rechter vergoeding van massaschade kunnen vorderen.

Beoogd resultaat

Nieuwe wettelijke procedure om eenvoudiger vergoeding van massaschade te vorderen.

Stand van zaken

- Internetconsultatie heeft plaatsgevonden van 7 juli 2014 tot 1 oktober 2014.
- Het voorstel is wet geworden (Stb. 2019, 130).

Wet Netherlands Commercial Court (NCC)

Ambitie

Procedures ontwikkelen die passen bij het type geschil en die tegemoet komen aan de behoefte van burgers en bedrijven aan meer eenvoud, snelheid, flexibiliteit en effectiviteit bij gerechtelijke geschiloplossing.

Maatregel

Het mogelijk maken voor partijen in een complex internationaal handelsgeschil om op hun gezamenlijk verzoek bij de rechtbank en het gerechtshof Amsterdam in het Engels te kunnen.

Beoogd resultaat

Partijen kunnen straks in complexe internationale handelszaken in het Engels procederen bij de internationale handelskamer van de rechtbank en het gerechtshof Amsterdam.

Stand van zaken

- Internetconsultatie heeft plaatsgevonden van 6 december 2016 tot 1 februari 2017.
- Wet is in werking getreden op 1 januari 2019.

Wetsvoorstel modernisering personenvennootschappen**Ambitie**

Dit wetsvoorstel faciliteert ondernemers en beroepsbeoefenaars bij het starten, voortzetten en beëindigen van hun activiteiten, door te voorzien in een nieuw modern wettelijk kader voor personenvennootschappen: de maatschap, de vennootschap onder firma (VOF) en de commanditaire vennootschap (CV). Ook andere deelnemers aan het handelsverkeer profiteren hiervan.

Maatregel

Het wetsvoorstel beoogt een duidelijke en eenvoudige regeling te bieden met passende waarborgen voor vennoten en schuldeisers. De basis hiervoor is een rapport van een werkgroep bestaande uit juristen en fiscalisten uit praktijk, wetenschap en bedrijfsleven die op eigen initiatief bijeen is gekomen.

Beoogd resultaat

Een modern wettelijk kader van personenvennootschappen dat aantrekkelijk is voor beroepsbeoefenaren en het midden- en kleinbedrijf, nu deze bedrijven vaak gebruik maken van deze rechtsvormen.

Stand van zaken

- Internetconsultatie voorontwerp heeft plaatsgevonden van 21 februari 2019 tot 31 mei 2019.
- Een MKB-panelgesprek i.h.k.v. de MKB-toets heeft plaatsgevonden op 22 mei 2019.

Wetsvoorstel dwangakkoord buiten faillissement (Continuïteit II)**Ambitie**

Versterking van het reorganiserend vermogen van bedrijven die in financiële moeilijkheden verkeren.

Maatregel

Met dit wetsvoorstel wordt een regeling ingevoerd op basis waarvan de rechtbank een onderhands akkoord tussen een onderneming en zijn schuldeisers en aandeelhouders betreffende de herstructurering van schulden kan goedkeuren (homologeren). De homologatie leidt ertoe dat het akkoord verbindend is voor alle bij het akkoord betrokken schuldeisers en aandeelhouders. Schuldeisers of aandeelhouders die niet met het akkoord hebben ingestemd, kunnen toch aan het akkoord worden gebonden als de besluitvorming over en de inhoud van het akkoord aan bepaalde eisen voldoet. Daarom wordt in deze context ook wel de term 'dwangakkoord' gebruikt. De regeling wordt onderdeel van de Faillissementswet.

Beoogd resultaat

De regeling biedt de mogelijkheid te voorkomen dat een kleine groep van schuldeisers of aandeelhouders de belangen van de overige bij de onderneming betrokken partijen (waaronder andere schuldeisers en werknemers) schaadt door hun medewerking aan de voorgestelde herstructurering te onthouden, waardoor de onderneming alsnog faillieert of andere vermogensverschaffers – om een faillissement te voorkomen – een onevenredig deel van de herstructureringslasten voor hun rekening moeten nemen.

Stand van zaken

- Internetconsultatie heeft plaatsgevonden van 5 september 2017 tot 1 december 2017.
- Eind maart 2019 heeft de Raad van State advies uitgebracht.

Wetsvoorstel modernisering faillissementsprocedure**Ambitie**

Het doel van dit wetsvoorstel is om de faillissementsprocedure te moderniseren, om daarmee de afwikkeling van een faillissement transparanter en efficiënter te maken.

Maatregel

Allereerst voorziet dit voorstel in enkele wijzigingen van de Faillissementswet om binnen de faillissementsprocedure beter gebruik te kunnen maken van de mogelijkheden om digitaal te werken. Daarnaast krijgt de curator meer mogelijkheden om de faillissementsboedel efficiënt te beheren en te vereffenen. Verder krijgen de curator en de

rechter de ruimte om meer maatwerk te leveren in de faillissementsprocedure, doordat zij de bestaande voorzieningen van de faillissementswet flexibeler in kunnen gaan zetten. Tot slot draagt het wetsvoorstel bij aan de verdere specialisatie van de insolventierechter en biedt het ondersteuning voor verdere ontwikkelingen in de uitvoering van wetgeving.

Beoogd resultaat

- Verbeterde informatievoorziening voor schuldeisers.
- Efficiëntere en snellere afwikkeling van faillissementen.
- Bevordering specialisatie insolventierechter en ondersteuning wetgever bij beleidsvorming.

Stand van zaken

- Internetconsultatie heeft plaatsgevonden van 2 december 2015 tot 1 maart 2016.
- De wet is bijna geheel in werking getreden op 1 januari 2019.

Wetsvoorstel opheffen verpandingsverbod

Ambitie

Modernisering, versterking van het reorganiserend vermogen van bedrijven en fraudebestrijding.

Maatregel

Het wettelijk schrappen van verpandingsverboden.

Beoogd resultaat

Het schrappen van verpandingsverboden zorgt dat de kredietverlening aan bedrijven een nieuwe impuls krijgt omdat is gebleken dat bedrijven en de banken in de praktijk veel last hebben van deze verboden omdat deze een grote rem zetten op kredietverlening en dus investeringen, innovatie en groei.

Stand van zaken

- Internetconsultatie heeft plaatsgevonden van 4 juli 2018 tot 22 augustus 2018.
- Dit wetsvoorstel bevindt zich in de voorbereidingsfase.

Wetsvoorstel toezicht en geschillenbeslechting collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten

Ambitie

Modernisering, versterking van het reorganiserend vermogen van bedrijven en fraudebestrijding.

Maatregel

Wettelijk wijzigen van een aantal informatieverplichtingen voor collectieve beheersorganisaties (cbo's) en onafhankelijke beheersorganisaties (obo's) in het auteursrecht.

Beoogd resultaat

- Het wetsvoorstel verduidelijkt de reikwijdte van het preventieve toezicht van het College van Toezicht Auteurs- en naburige rechten (CvTA). De verwachting is dat de merkbare regeldruk hierdoor afneemt, omdat in de praktijk minder discussie plaatsvindt over de reikwijdte van het toezicht.
- Verder regelt het wetsvoorstel dat het CvTA in specifieke gevallen verscherpt toezicht kan gaan uitoefenen, maar ook kan beslissen om een verlicht toezichtregime te hanteren. De verwachting is dat het CvTA hiertoe vaker zal beslissen dan dat het beslist om verscherpt toezicht in te stellen. Bij een verlicht regime van toezicht vraagt het CvTA juist minder informatie aan de cbo of obo, die daarmee regeldrukkosten bespaart.

Stand van zaken

- Internetconsultatie heeft plaatsgevonden van 12 april 2018 tot 7 juni 2018.
- Dit wetsvoorstel bevindt zich in de voorbereidingsfase.

Wetsvoorstel tot herziening van het beslag- en executierecht

Ambitie

Het wetsvoorstel heeft drie uitgangspunten: het borgen van het bestaansminimum van schuldenaren bij beslag en executie, beslaglegging en executie efficiënter en effectiever maken en voorkomen dat beslag louter als pressiemiddel wordt gebruikt. Een effectievere en efficiëntere beslaglegging en executie zorgt voor een vermindering van de lasten voor de schuldeiser, de schuldenaar en ook voor de deurwaarder.

Maatregel

Het wetsvoorstel herzielt het beslag- en executierecht om aan de hand van de drie hiervoor genoemde uitgangspunten.

Beoogd resultaat

- Het bestaansminimum van schuldenaren wordt geborgd door de invoering van een beslagvrij bedrag dat geldt bij beslag op een bankrekening en de modernisering van het beslagverbod op roerende zaken, niet registergoederen.
- Beslaglegging en executie worden efficiënter en effectiever door o.a. het vervangen van de eis van aankondiging van de verkoop van het beslagene in een dagblad door het aanslaan van biljetten vervangen door een aankondiging via een algemeen toegankelijke website. Ook wordt wettelijk geregeld dat roerende zaken op een online executieveiling kunnen worden verkocht en wordt bij derdenbeslag de termijn verkort waarbinnen de betrokken derde moet verklaren wat door het beslag is getroffen.
- Indien beslag dient ter verhaal, wordt het niet louter ingezet als pressiemiddel. Dit wordt geregeld door in de wet te verankeren dat beslag en executie van roerende zaken, niet-registergoederen, in beginsel achterwege dienen te blijven als redelijkerwijs voorzienbaar is dat de kosten de baten overstijgen.

Stand van zaken

- Internetconsultatie heeft plaatsgevonden van 7 juni 2018 tot 20 juli 2018.
- In februari 2019 heeft de Raad van State advies uitgebracht.

Implementatiewet richtlijn pakketreizen en gekoppelde reisarrangementen**Ambitie**

Harmonisatie van de eisen die gelden voor tussen reizigers en handelaren gesloten overeenkomsten betreffende pakketreizen en gekoppelde reisarrangementen. Dit betekent onder meer wederzijdse erkenning van de garantiemaatregelen waardoor de ondernemer voortaan enkel aan de insolventiemaatregelen van de lidstaat van vestiging hoeft te voldoen.

Maatregel

Het opstellen van een wetsvoorstel ter implementatie van de richtlijn betreffende pakketreizen en gekoppelde reisarrangementen

Beoogd resultaat

Een eenduidig Europees kader voor pakketreizen en gekoppelde reisarrangementen waarmee meer consumentenbescherming wordt geboden en wordt gezorgd voor meer transparantie en rechtszekerheid en minder lasten voor reizigers en handelaren (Stb. 2018, 2).

Stand van zaken

- De wet is in werking getreden op 1 juli 2018.

Actielijn 4 Betere regelgeving in Europa en bij gemeenten**Europese regelgeving****Ambitie**

Voorkomen en tegengaan van regeldruk in/door Europese regelgeving

Maatregel

Proactieve opstelling bij NL-inzet en onderhandelingen over totstandkoming van Europese regelgeving en bij NL-inzet voor REFIT-platform.

Beoogd resultaat

Zoveel mogelijk Europese regelgeving zonder onnodige regeldruk.

Stand van zaken

We dragen bij aan het Nederlandse standpunt over de voorstellen van stakeholders in het REFIT-platform, zoals bij Transparant Transportation en Regulation of listed companies.

Actielijn 5 Betere dienstverlening**Vergemakkelijken uitvoering****Ambitie**

Verminderen van onnodige regeldruk in de uitvoering van wet- en regelgeving door de aanpassing van formulieren.

Maatregelen

Degenen die JenV-wetgeving moeten uitvoeren of hierdoor geraakt worden moeten geen onnodige regeldruk ervaren door ingewikkelde of tijdrovende (aanvraag)formulieren. Daarom worden (aanvraag)formulieren indien mogelijk vereenvoudigd.

Beoogd resultaat

Vereenvoudigde (aanvraag)formulieren waar mogelijk.

Stand van zaken

Waar nodig zijn reeds (aanvraag)formulieren aangepast, zoals

- het Bibob-vragenformulier waardoor de omvang van het formulier dat exploitanten van speelautomaten bij een toets moeten invullen met ongeveer 75 procent is teruggebracht;
- het formulier voor derdenbeslag;
- het meldingsformulier brandveilig gebruik en basishulpverlening overige plaatsen waarmee bedrijven uit melding kunnen doen van een activiteit die valt onder het Besluit brandveilig gebruik en basishulpverlening overige plaatsen (Bbgbop), zoals het organiseren van een popfestival.

Voorlichting**Ambitie**

Vermindere van onnodige regeldruk in de uitvoering van wet- en regelgeving door het bieden van voorlichting.

Maatregelen

Degenen die JenV-wetgeving moeten uitvoeren of hierdoor geraakt worden moeten hierover voldoende uitleg (kunnen) krijgen. Daarom wordt geïnvesteerd in handreikingen die goede voorlichting geven.

Beoogd resultaat

De mensen die JenV-wetgeving uitvoeren of hierdoor geraakt kunnen worden zijn goed voorgelicht.

Stand van zaken

Waar nodig wordt voor voorlichting gezorgd. Een voorbeeld hiervan is de door JenV opgestelde Handleiding 'Algemene verordening gegevensbescherming en Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming' die uitlegt wat de AVG betekent voor partijen die persoonsgegevens verwerken en aan welke regels de gegevensverwerking moet voldoen (zie:

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2018/01/22/handleiding-algemene-verordening-gegevensbescherming>)

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Actielijn 1: Betere nieuwe regels door betere consultatie, onafhankelijke toetsing en meer ruimte voor experimenteren

Consultatie nieuwe regelgeving voor betere regelgeving

Ambitie

Betere nieuwe regels

Maatregel

Consulteren van ATR en NVWA gedurende het hele ontwikkelingsproces van nieuwe regelgeving op basis van toetsing op nut en noodzaak, proportionaliteit, handhaafbaarheid, uitvoerbaarheid en fraudebestendigheid voor betere nieuwe regels.

Beoogd resultaat

- Getoetste nieuwe regelgeving door ATR en NVWA op nut en noodzaak, proportionaliteit, handhaafbaarheid, uitvoerbaarheid en fraudebestendigheid.

Stand van zaken

- Nieuwe regelgeving wordt volgens afspraak door de ATR en NVWA getoetst.

Experimenteeruimte

Ambitie

Meer ruimte voor experimenteren

Maatregel

Er is behoefte bij agrarische ondernemers aan meer mogelijkheden om binnen de wettelijke verplichtingen te ondernemen. Binnen het Ruimte in Regels Loket (RiR) is sinds eind 2017 een speciaal Agroloket geopend dat zich vooral richt op de agrariërs die ruimte voor experimenten zoeken. Hierdoor kunnen ook nieuwe verdienmodellen ontstaan.

Beoogd resultaat

- Ondernemers die zich geholpen voelen in hun behoefte aan duidelijkheid en/of geholpen voelen bij hun voornemen om innovatieve investeringen te willen doen wettelijk gezien mogelijk zijn of kunnen worden.

Stand van zaken

- Individuele ondernemers geven aan zich geholpen te voelen door duidelijkheid en informatie of hun voorgenomen investeringen in innovaties wettelijk mogelijk zijn.

Toepassen gedragskennis

Ambitie

Het toepassen van gedragskennis om de door ondernemers ervaren regeldruk te verlagen

Maatregel

Geschikte dossiers selecteren om de gedragskennis methodiek toe te passen. Een mogelijke toepassing is natuur-inclusieve landbouw.

Beoogd resultaat

- Ervaring opdoen met de gedragskennis methodiek om zo beter inzicht te krijgen in het gedrag van ondernemers op de wijze waarop wetgeving en uitvoeringsvoorschriften van regelgeving wordt aangeboden. Het doel is te onderzoeken of lastenverlichting door de ondernemer wordt ervaren indien de aangeboden vorm het haar zo natuurlijk mogelijk maakt om het gewenste (naleef)gedrag te tonen.

Stand van zaken

- In 2019 start een inventarisatie naar welke wet- en regelgeving belemmerend werkt bij het terugdringen van voedselverspilling of het hoger verwaarden van reststromen. Op basis van deze inventarisatie zal in samenspraak met de belangrijkste stakeholders een top 10 worden samengesteld van regelgeving die in de praktijk de meeste belemmeringen met zich meebrengt. Samen met de stakeholders zal vervolgens worden gezocht naar mogelijke oplossingen.

Actielijn 2: Merkbaar meer ruimte voor innovatie en ondernemerschap

Ruimte voor agrarische innovatie en duurzaam ondernemerschap

Maatwerkiaanpak

Ambitie

Agrarische ondernemers zijn minder tijd kwijt aan onnodige regeldruk en dat geeft meer ruimte voor duurzaam ondernemerschap.

Maatregel

LNV heeft de afgelopen twee jaar voor de tweede keer samen met agrarische ondernemers en brancheorganisaties in de agrofoodsector gewerkt aan het oplossen van regeldrukkelpunten (55) in de dagelijkse agrarische bedrijfsvoering. De brancheorganisaties en EZK hebben daartoe gezamenlijke inventarisatie- en selectiebijeenkomsten gehouden. De 35 geselecteerde punten zijn vervolgens verder uitgediept met betrokkenen om ze daarna op te kunnen lossen. In mei 2018 is de 2e ronde Maatwerkiaanpak Agrofood afgerond. Binnen de thema's (bedrijfsovername, diervoeders, Gemeenschappelijk Landbouw Beleid (GLB), gewasbescherming, kentekenplicht, mest, pacht, pluimvee, seizoensarbeid en verplicht aanleveren gegevens) zijn er 11 punten opgelost, 15 onderweg naar een oplossing, 3 teruggetrokken en voor 6 is er geen oplossing op korte termijn in zicht.

Beoogd resultaat

- Opgeloste knelpunten weergeven in een rapportage van de 2e ronde (2016-2018) maatwerkiaanpak met als doel meer duidelijkheid en ruimte voor agrarisch ondernemerschap en verlaging van de ervaren regeldruk. <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2018/05/01/eindrapport-tweede-ronde-maatwerkiaanpak-regeldruk-agrofood>
- Delen van geleerde lessen uit de ervaring van twee rondes maatwerkiaanpak, waarbij in totaal over de 2 rondes maatwerkiaanpak aan ruim 150 knelpunten door agrarische ondernemers ingediend, gezamenlijk is gewerkt aan oplossingen. Het rapport bevat waardevolle ervaringen met het oplossen van gevoelde regeldruk. Deze willen we delen met andere ministeries om de aanpak van ervaren regeldruk te blijven verbeteren. Tevens willen we de ervaringen met de veelzijdigheid van regeldruk delen. Ondernemers zien namelijk ook dat de positie van Nederland als tweede exporteur van agrarische producten in de wereld mede is ontstaan door het vertrouwen van de afnemer in de (kwaliteits)regelgeving.

Stand van zaken

- Er vindt momenteel een dialoog plaats over de uitkomsten van de twee rondes maatwerkiaanpak, zowel interdepartementaal als met ondernemersgroepen.
- Daarnaast wordt zoveel mogelijk de aansluiting gezocht met "maatwerkiaanpak winkelambachten" voor het thema Agrofood en met klantreizen bij de RVO en NVWA voor de LNV-onderwerpen.

Agroloket

Ambitie

Focus op het ondersteunen van agrarische ondernemers bij het opheffen van belemmeringen voor het aangaan van investeringen voor innovaties.

Maatregel

Vervolg van de maatwerkiaanpak door het digitale Agroloket (binnen het programma Ruimte in Regels) met als focus het helpen van ondernemers bij het opheffen van belemmeringen voor innovaties waardoor knelpunten naar tevredenheid van ondernemers worden opgelost. Agrarische ondernemers worden door het loket RiR en het Agroloket geholpen erachter te komen of hun innovatie wettelijk mogelijk is en zo ja onder welke condities. Het Agroloket is tevens het laagdrempelige adres voor het indienen van regeldruk in de dagelijkse bedrijfsvoering die door agrarische ondernemers als onnodig wordt ervaren. Het Agroloket (agroloket@minez.nl) is de opvolger en uitbreiding van de periodieke maatwerkiaanpak Agrofood. Bij het Agroloket kunnen ondernemers 24/7 hun ervaren onnodige regeldruk laagdrempelig indienen en tevens de belemmeringen die zij ondervinden bij een voornemen tot innovatie op hun agrarisch bedrijf.

Beoogd resultaat

- Het verlagen van de ervaren regeldruk bij het voornemen tot investeren in het agrarische bedrijf en zo het stimuleren van het doen van investeringen voor innovatie van het bedrijf.
- Onnodige regeldruk in de dagelijkse bedrijfsvoering van de agrarische ondernemers gezamenlijk gaan oplossen.

Stand van zaken

- Het Agroloket is gekoppeld aan het "doe mee" loket van de kringloopvisie voor de landbouw van LNV. Sindsdien zijn meer dan vijftien kringloop landbouw knelpunten van ondernemers aangemeld voor het Agroloket.
- Momenteel worden de knelpunten uitgezocht en de individuele ondernemer krijgt een persoonlijk antwoord over de mogelijkheden die er zijn om de knelpunten aan te pakken.

Actielijn 3: Beter, slimmer en efficiënter toezicht

Het Exportkanalisatiesysteem van de NVWA

Ambitie

Meer klantgerichtheid en servicegerichtheid bij toezicht bij export

Maatregel

Sinds 1 januari 2018 maakt het EKS-systeem van de NVWA-exportcertificering mogelijk op basis van een bedrijfseigen kwaliteitssysteem. Met EKS hoeft niet iedere partij vlees meer ter plekke gekeurd te worden en kunnen certificaten door de NVWA op afstand worden afgegeven. Om hiervoor in aanmerking te komen dient een bedrijf een zogenaamd exportkanalisatiesysteem (EKS) te hebben. Bedrijven komen pas in aanmerking voor een EKS-registratie na een geslaagde aanvangsaudit door een auditor van het NVWA-team Audit- en Inspectie (Handhaven). De aanmeldingen van bedrijven voor het EKS loopt goed, met name de grote en/of veel exporterende bedrijven hebben zich aangemeld. Deze aanpak zorgt voor kwaliteitsverbetering van het certificeringsproces. Het bedrijfsleven krijgt meer verantwoordelijkheid en flexibiliteit. Men is niet meer afhankelijk van de planning van dierenartsen maar men kan zelf bepalen wanneer geëxporteerd wordt.

Beoogd resultaat

- Kostenbesparing voor het bedrijfsleven.
- Resultaten worden gerapporteerd via de voortgangsrapportages NVWA 2020.

Stand van zaken

- De voorjaarsrapportage 2019 is 1 april 2019 aan uw Kamer verstuurd (Kamerstukken II, 2018 – 2019, 33835, nr. 117)

Veranderprogramma NVWA

Ambitie

Meer klantgerichtheid en servicegerichtheid bij toezicht.

Maatregel

Binnen het programma NVWA 2020 is een aparte programmalijn ingericht over dienstverlening en servicegerichtheid. Hieronder vallen verschillende activiteiten, waaronder het komen tot een gezamenlijke agenda rond de dienstverlening en uiteindelijk tot publiek gedeelde normen rond de dienstverlening en servicegerichtheid van de NVWA. Hierbij is tevens oog voor het belang van regelgeving over kwaliteitsnormen in het kader van de tweede plaats van NL als agrarisch exporteur van de wereld. De NVWA heeft sinds 2018 een 17-tal overlegstructuren ingericht met brancheorganisaties en ngo's. Hierin worden ontwikkelingen in het toezicht die de sectoren aangaan besproken en aangekaart. Tevens doet de NVWA sinds 2018 klanttevredenheidsonderzoeken onder haar doelgroepen, bijvoorbeeld bij het klantcontactcentrum (burgers en bedrijven) en slachterijen. De NVWA rapporteert hierover via de voortgangsrapportages NVWA 2020 aan de TK.

Beoogd resultaat

- Gezamenlijke agenda bedrijfsleven en NVWA rond de dienstverlening en uiteindelijk tot publiek gedeelde normen rond de dienstverlening en service gerichtheid van de NVWA. Hierover wordt gerapporteerd via de voortgangsrapportages over NVWA 2020.

Stand van zaken

- De voorjaarsrapportage 2019 is 1 april 2019 aan uw Kamer verstuurd (Kamerstukken II, 2018 – 2019, 33835, nr. 117)

Actielijn 4: Betere regelgeving in Europa en bij gemeenten

Regelluwe Europese wetgeving

Ambitie

Alle EU-dossierhouders werken aan regelluwe wetgeving binnen hun EU-dossiers.

Maatregel

Sturing door EU-dossierhouders op nut en noodzaak, proportionaliteit, handhaafbaarheid, uitvoerbaarheid en fraudebestendigheid voor betere EU-regelgeving.

Beoogd resultaat

- Inzet LNV voor Europese regelgeving zonder onnodige regeldruk. Door het richten van de aandacht op nut en noodzaak, proportionaliteit, handhaafbaarheid, uitvoerbaarheid en fraudebestendigheid van nieuwe regelgeving.
- Regelluwe regeldrukparagraaf bij de EU-regelgeving.

- Stappen zetten naar een zo regelluwig mogelijk nieuw mestbeleid in 2022. Doel is te komen tot regelgeving die doelmatig is voor de doelen uit de Europese milieukaders (Nitraatrichtlijn, Kaderrichtlijn Water), maar ook handhaafbaar, uitvoerbaar en fraudebestendig is. Regeldruk speelt daar een belangrijke rol bij.
- Voor het nieuwe GLB vanaf 2021 is de verlaging van de regeldruk een belangrijk onderdeel. Het GLB-traject komt tot stand in nauwe samenspraak met de TK. De besluitvorming vindt plaats in EU-kader tussen Raad en Europees Parlement.

Stand van zaken

- Bij de aanbidding van het zesde actieprogramma Nitraatrichtlijn (2018-2021) aan de Eerste en Tweede Kamer (33037, nr. 250) is een fundamentele herbezinning op het mestbeleid aangekondigd, wat kan leiden tot nieuwe mestregelgeving in 2022. In een interactief proces wordt onderzocht of en hoe het mogelijk is om te komen tot een wezenlijk eenvoudiger systeem van sturing op mestproductie en mestgebruik, met minder regeldruk en lasten voor zowel de boer als de overheid. Over dit traject wordt de TK apart geïnformeerd
- Over de herziening van het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid (GLB vanaf 2021) is reguliere correspondentie tussen regering en Kamer in nauwe interdepartementale afstemming. Regeldrukvermindering is daarbij een van de belangrijke punten. De TK wordt binnen de reguliere correspondentie over de hervorming van het GLB ook over de inzet op regeldruk geïnformeerd. De planning is dat uw kamer nog voor de zomer een nieuwe update krijgt van de voortgang van het GLB-programma vanaf 2021.

Gemeenten

Ambitie

Betere regelgeving van gemeenten.

Maatregel

Knelpunten die via het Agroloket over gemeentes worden ingebracht worden in VNG verband besproken in samenwerking met ATR.

Beoogd resultaat

- VNG treedt op als aanjager voor het oplossen van de gemeentelijke regeldruk knelpunten die bij het Agroloket worden ingediend door agrarische ondernemers.

Stand van zaken

- Met de VNG vindt afstemming plaats om de regeldruk knelpunten vanuit de gemeente die bij het Agroloket worden aangemeld te bespreken en waar mogelijk op te lossen.

Actielijn 5: Betere (digitale) dienstverlening

Indiening van gegevens

Ambitie

Binnen de wettelijke mogelijkheden zoveel mogelijk meervoudig gebruik maken van eenmalig ingediende gegevens.

Maatregel

Zo min mogelijk extra werk bij indiening van gegevens, bijvoorbeeld de invulling van de verplichte jaarlijkse gecombineerde opgave bij RVO (voor GLB-subsidies etc.) en verplichtingen bij CBS-enquêtes (verplichting EU) door agrarische ondernemers. Door enkel te hoeven aanvinken dat wat niet veranderd is in het bedrijf in plaats van opnieuw hetzelfde jaarlijks in te vullen wordt er veel tijd bespaard door de ondernemer: eenmalige indiening van gegevens met meermalig gebruik

Beoogd resultaat

- Tijdsbesparingen daardoor kostenbesparing van agrarische bedrijven.
- Gevoel van regeldrukvermindering bij agrarische ondernemers door efficiëntere aanpak verplichtingen opgaves en enquêtes door LNV.

Stand van zaken

- Er is sprake van een verlaging van de regeldruk voor ondernemers door aanpassing oogstraming appels en peren door CBS.

Regelhulp

Ambitie

Verlichting brengen bij agrarische bedrijven op het gebied van regeldruk.

Maatregel

Bij iedere nieuwe wetgeving checken of een regelhulp verlichting van de regeldruk bij agrarische ondernemers kan geven en als dat zo is een regelhulp ontwikkelen.

Beoogd resultaat

- Betere digitale dienstverlening door gericht de regels te communiceren met regelhulp.

Stand van zaken

- In uitvoering

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

SZW werkt aan regeldrukvermindering voor burgers en bedrijven. Dit overzicht betreft een tussenstand van het actieplan van SZW om regeldruk voor bedrijven te verlagen.

Actielijn 1: Betere nieuwe regels door betere consultatie, onafhankelijke toetsing en meer ruimte voor experimenteren

Actie 1.1: Meer ruimte voor experimenteren

Programma handhaving en gedragsbeïnvloeding

Ambitie

De toepassing van gedragskennis op het terrein van handhaving en naleving is belangrijk omdat menselijk gedrag zeer bepalend is voor de werking en naleving van overheidsbeleid. Onze ambitie is om naleving van wet- en regelgeving op SZW-terrein te bevorderen.

Activiteit

Een versterking van het SZW-handhavingsbeleid door gebruik te maken van gedragswetenschappelijke inzichten is opgenomen in de SZW handhavingskoers 2018-2021 die op 9 april 2018 aan de Tweede Kamer is gestuurd. SZW benadrukt daarin dat handhaving geen keuze tussen preventie of sanctionering hoort te zijn. Het is zaak de juiste instrumenten en interventies te vinden en te monitoren wat effectief is. In diverse gedragsexperimenten wordt onderzocht wat wel en wat niet werkt.

Beoogd resultaat

Binnen SZW wordt specifiek aandacht gegeven aan preventie. We willen sanctioneren zoveel mogelijk voorkomen en dat kan o.a. door het beïnvloeden van het gedrag van mensen. Door meer te experimenteren en te onderzoeken en die kennis te delen, krijgen we meer zicht op wat wel en niet werkt zodat naleving van onze wet- en regelgeving verbeterd wordt. Er is op dit moment 1 sector waar een gedragsexperiment plaatsvindt op het terrein van gezond en veilig werken met als primair doel betere naleving.

Een gedragsexperiment om arbeidsveiligheid te verbeteren in de agrarische en groene sector ism STIGAS²

Het project beoogt het aan de slag gaan met gezond en veilig werken te versterken door het aantal (digitale) RI&E's (Risico-Inventarisatie en -Evaluatie) binnen de Agrarisch en Groen te vergroten, waar veel MKB bedrijven werkzaam zijn. Het doel is o.a. door een klantreis meer inzicht te krijgen in het gedrag van bedrijven die aan de slag gaan met de RI&E, om zo met gedragsinterventies het opstellen van de digitale RI&E, inclusief plan van aanpak (PVA) en implementatie te stimuleren. Daarbij wordt ook gekeken naar de rol van de preventiemedewerker en partner.

Stand van zaken

In uitvoering

MKB toetsen

Ambitie

Merkbaar betere regels voor MKB.

Maatregel

In het regeerakkoord is vastgelegd dat er MKB-toetsen worden uitgevoerd. SZW heeft inmiddels één MKB toets uitgevoerd.

Loonkostenvoordeel LKV doelgroep banenafpraak

Het loonkostenvoordeel (LKV) is een onderdeel van de Wet tegemoetkomingen loondomein (Wtl). Het LKV is een tegemoetkoming in de loonkosten voor werkgevers die 1 of meer werknemers met een arbeidsbeperking in dienst nemen of houden. Op 16 januari 2019 is een MKB-toets uitgevoerd over het voornemen van staatssecretaris Tamara van Ark om met ingang van 2020 de doelgroepverklaring Loonkostenvoordeel (LKV) voor de doelgroep banenafpraak af te schaffen. Dit voornemen vloeit voort uit het 'brede offensief' dat de staatssecretaris heeft ingezet om meer mensen met een arbeidsbeperking aan het werk te helpen.

Als een werkgever iemand uit de doelgroep banenafpraak aanneemt moet hij hiervoor een doelgroepverklaring aanvragen bij het UWV. Met name bij de doelgroep banenafpraak ervaren werkgevers de aanvraag van een doelgroepverklaring voor het LKV doelgroep banenafpraak als administratieve last, omdat de werknemer ook al in het doelgroepregister geregistreerd staat.

² Stigas is een kennisinstituut en beschikt over het certificaat voor arbodienstverleners.

Beoogd resultaat

SZW (WR) vraagt UWV te verkennen of voor de werknemers die in het zogenaamde doelgroepregister staan, de doelgroepsverklaring voor het LKV kan worden afgeschaft. Als die verkenning positief blijkt, wordt beoogd in 2020 de doelgroepsverklaring af te schaffen voor de mensen met een arbeidsbeperking die in het doelgroepregister staan. De input van de MKB toets van 16 januari zal worden meegenomen in de Memorie van Toelichting.

Stand van zaken

In uitvoering

Challenge Technologie voor Inclusie**Ambitie**

Mensen met een arbeidsbeperking komen moeilijk aan het werk. Onderzoek van o.a. UWV laat zien dat zij met behulp van technologie gelijkwaardiger kunnen meedoen op de arbeidsmarkt. Daarvoor moeten de doelgroep, technologieontwikkelaars en werkgevers de handen ineen slaan, maar helaas gebeurt dit nog te weinig. Hoofdoorzaken daarvoor zijn dat ze elkaars perspectief niet goed genoeg kennen of een angst voor regels en bureaucratische barrières. De Coalitie voor Technologie en Inclusie (bestaande uit SZW, UWV, en vertegenwoordigers van doelgroep, werkgevers, wetenschap en ondersteuners) wil de belanghebbenden te stimuleren om samen mensen met een beperking aan het werk te helpen.

Maatregel

De Coalitie voor Technologie en Inclusie heeft vorig jaar een challenge gelanceerd om deze ambitie te verwezenlijken. Werkgevers, technologieontwikkelaars, werknemers en hun ondersteuners konden een voorstel indienen om technologie in te zetten op de werkvloer voor mensen met een beperking. Zeven voorstellen zijn geselecteerd en krijgen subsidie van UWV.

Beoogd resultaat

De Coalitie wil met de pilots laten zien wat het betekent om technologie op de werkvloer in te zetten voor mensen met een beperking. De coalitie wil van de pilots leren wat de impact is op de toegankelijkheid van werk, de kwaliteit van werk en de economische haalbaarheid. Verder wil de Coalitie leren welke (externe) barrières, zoals regelgeving, een verdere opschaling in de weg staan en wie met die barrières aan de slag moet gaan. Naar verwachting kunnen de meeste pilots eind 2019 resultaten laten zien. Op basis daarvan worden de vervolgacties bepaald.

Stand van zaken

In uitvoering

Loondoorbetaling bij ziekte**Ambitie**

Het makkelijker maken voor kleine werkgevers om te voldoen aan de verplichtingen rond de loondoorbetaling bij ziekte.

Maatregel

Het afgelopen jaar is intensief overleg gevoerd met werkgevers over de werkgeversverantwoordelijkheden in het kader van loondoorbetaling bij ziekte. In het overleg bleek dat werkgevers drie verschillende soorten knelpunten ervaren: disproportionaliteit, onzekerheid en intransparantie. Met onderstaande maatregelen worden deze knelpunten opgelost. Met MKB-NL, VNO-NCW, LTO Nederland en het Verbond van Verzekeraars zijn afspraken gemaakt die de werkgeversverantwoordelijkheden voor loondoorbetaling bij ziekte makkelijker, duidelijker en goedkoper maken.

Beoogd resultaat

De belangrijkste afspraken zijn:

- Per 1 januari 2020 komt er een MKB-verzuim-ontzorg-verzekering, waardoor kleine werkgevers optimaal ontzorgd worden. Deze verzekering vangt het financiële risico op en helpt bij de verplichtingen en taken rond de loondoorbetaling bij ziekte.

- Per 1 januari 2021 komt er een tegemoetkoming voor de kosten van loondoorbetaling van in totaal 450 miljoen euro, waar met name de kleine werkgevers van profiteren.

- Per 1 januari 2021 wordt het medisch advies van de bedrijfsarts bij de toets op re-integratie-inspanningen (RIV-toets) leidend. Op basis van dit advies richten werkgever en werknemer het re-integratietraject in. Om te stimuleren dat het medisch advies van de bedrijfsarts en het medisch oordeel van de verzekeringsarts gebaseerd zijn op gelijke uitgangspunten investeert het kabinet tien miljoen euro in een kwaliteitsverbetering. De transparantie rondom loondoorbetaling gaat verbeteren.

- SZW gaat met UWV afspraken maken waardoor het voor kleine werkgevers helderder wordt waar UWV hen op beoordeelt bij de re-integratie van zieke werknemers (RIV-toets). Werkgevers krijgen meer grip op het zogenaamde 'tweede spoor'. Hierin keren zieke werknemers niet terug op de oude werkplek, maar bij een andere werkgever.

Werkgevers krijgen door bovenstaande maatregelen meer zekerheid over de inzet van tweede spoor en kunnen dan samen met de medewerker een plan maken. Waarbij de medewerker een grotere rol krijgt dan nu. Ook gaat de minister ruimte bieden voor experimenten tweede spoor die kunnen leiden tot meer of makkelijkere re-integratie bij een andere werkgever.

Stand van zaken

In uitvoering

RI&E (Risico inventarisatie –en evaluatie)

Ambitie

Verbeteren van de naleving van het in bezit zijn van een RI&E

Maatregel

Begin april is de pilot gestart met TNO, SZW en de ‘Doe-het-zelfbranche’. In de pilot wordt onderzocht of extra ondersteuning vanuit het Steunpunt RI&E effect heeft op de naleving van de RI&E. De ondersteuning is gericht op het op gang helpen van de branche om een erkende branche RI&E te maken (eenvoudig met behoud van kwaliteit) en het maken en uitvoeren van een communicatieplan. Onderdeel van de aanpak is het verbeteren van de digitale hulpmiddelen. Dit zodat het uitvoeren en invullen van een RI&E minder tijd kost.

De Strategische commissie betere regelgeving bedrijven heeft een advies uitgebracht over het gebruik van de RI&E. Daarnaast heeft is er ook aandacht geweest voor het onderwerp vanuit het traject van de maatwerk aanpak winkelambachten. Deze conclusies onderschrijven de voorgenomen plannen van SZW.

Passage advies Commissie betere regelgeving bedrijven:

De Strategische commissie betere regelgeving bedrijven adviseert dat er een volgende stap wordt gezet in het verlagen van de drempel voor het invullen van een RI&E, door in sectoren waar een sectorspecifiek (elektronisch) middel nog niet beschikbaar is, deze op te zetten. Daar waar deze reeds bestaat, deze opnieuw en daarna periodiek te beoordelen op gebruiksgemak. Zo veel mogelijk dienen de middelen te werken met een sectorspecifiek keuzemenu om de vereiste tijd voor invulling te minimaliseren, het gebruik van de RI&E te verhogen en tegelijkertijd de risico's voor werknemers binnen een organisatie verantwoord en deugdelijk in kaart te brengen.

Met het instellen van de branche RI&E en het omvormen van het Steunpunt RI&E naar een werkgroep van de Stichting van de Arbeid hebben sociale partners een sturingsmogelijkheid gekregen in het verlagen van regeldruk.

Passage rapport maatwerk aanpak winkelambachten:

In 2011 is een branche RI&E geïntroduceerd voor kleine bedrijven. Als een werkgever met 25 of minder werknemers een erkende branche RI&E gebruikt, geldt een toetsingsvrijstelling. Dit betekent dat de werkgever de RI&E niet hoeft te laten toetsen. Dat zou de regeldruk voor kleine ondernemers moeten beperken. De praktijk wijst echter uit dat kleine bedrijven nog steeds moeite met de RI&E hebben. Als oplossingsrichting is daarom bedacht dat de brancheorganisaties in het Winkelambacht in afstemming met het ministerie, de inspectie van SZW, de Werkgroep RI&E, het Steunpunt RI&E en ondernemers een digitale tool ontwikkelen voor de RI&E. Hiermee helpen zij werkgevers om te voldoen aan art. 5, eerste lid Arbowet. Bij de ontwikkeling nemen zij het beleidsdoel van de RI&E-verplichting als uitgangspunt: het voorkomen van ongevallen en ziekten die zijn gerelateerd aan het werk, door werknemers in te lichten over arbeidsrisico's en maatregelen. Het inlichten van werknemers gebeurt door de risico's en maatregelen op dynamische wijze en met eigentijdse middelen onder de aandacht te brengen. De tool sluit aan bij de context van de specifieke branche en kleine ondernemers.

Beoogd resultaat

Het makkelijker maken voor (kleinere) ondernemers om een RI&E te maken middels een digitaal hulpmiddel, communicatie en ondersteuning vanuit branches, Steunpunt RI&E, TNO en SZW. Daardoor zal de naleving van de RI&E naar verwachting ook stijgen.

Stand van zaken

In uitvoering

Actielijn 2: Merkbaar meer ruimte voor innovatie en ondernemerschap

Maatregelen vanuit de kamerbrief “Breed offensief om meer mensen met een beperking aan werk te helpen”

Ambitie

Vereenvoudiging en verbetering van het bestaande instrument loonkostensubsidie in de Participatiewet.

Maatregel

De verschillende werkwijzen van gemeenten bij de toepassing van dit instrument maken het voor werkgevers complex om mensen met een beperking in dienst te nemen. Er zijn een drietal voorbeelden waarbij dit speelt, te weten:

- Een voorbeeld van de complexiteit die werkgevers ervaren is de loonwaardebepaling, op basis waarvan wordt vastgesteld hoe hoog de loonkostensubsidie is die de werkgever krijgt van de gemeente ter compensatie voor de verminderde productiviteit van zijn werknemer. Er zijn verschillende aanbieders met gevalideerde loonwaardemethodieken. Binnen arbeidsmarktregio's zijn afspraken gemaakt over de loonwaardemethodiek die in de regio wordt ingezet. Werkgevers met werknemers vanuit verschillende arbeidsmarktregio's kunnen zo te maken hebben met verschillende aanbieders van loonwaardemethodieken, met elk hun eigen werkwijze. SZW wil toe naar uniformering van de loonwaardebepaling met behoud van decentrale uitvoering. Waarbij degene die de loonwaardebepaling uitvoert ook aan bepaalde uniforme kwaliteitseisen voldoet. Experts op het gebied van loonwaardebepaling hebben op mijn verzoek hiervoor voorstellen uitgewerkt.
- Een ander voorbeeld van de complexiteit waar werkgevers mee worden geconfronteerd heeft te maken met de per gemeente verschillende administratieve processen en termijnen rondom loonkostensubsidie, zoals bijvoorbeeld bij de toekenning van loonkostensubsidie en de uitbetaling ervan. Experts van gemeenten en werkgevers hebben samen met de Landelijke Cliëntenraad op mijn verzoek aan Praktijktafels, georganiseerd door De Normaalste Zaak een administratief werkproces ontworpen, met bijbehorende standaard brievenset, dat idealiter bij alle gemeenten wordt ingevoerd.
- Een derde voorbeeld is dat SZW het van belang vindt om administratieve knelpunten rond de no-riskpolis in relatie tot loonkostensubsidie voor werkgevers te verminderen. Wettelijk is al geregeld dat werkgevers onder de no-riskpolis van UWV vallen als zij mensen uit de gemeentelijke doelgroep van de banenafpraak of nieuw beschut werk in dienst nemen; werkgevers worden dan bij ziekte gecompenseerd. In de praktijk blijken op dit punt nog administratieve knelpunten te bestaan waar werkgevers last van hebben. Experts op dit terrein hebben op verzoek van SZW voorstellen uitgewerkt om administratieve knelpunten te verminderen.

Beoogd resultaat

Door uniformering van de loonwaardebepaling en door invoering van een standaard werkproces loonkostensubsidie met bijbehorende standaard brievenset wordt het voor werkgevers eenvoudiger en daardoor aantrekkelijker om mensen met een arbeidsbeperking in dienst te nemen en te houden. Met de verbetervoorstellen inzake no-riskpolis en loonkostensubsidie wordt vermindering van administratieve lasten voor werkgevers beoogd.

Stand van zaken

In uitvoering. De uitkomsten van het bestuurlijk overleg scheppen duidelijkheid over de stappen die gezet moeten worden. Naar verwachting zal in het najaar/eind 2019 duidelijkheid zijn over de te nemen stappen.

Ambitie

Vereenvoudiging van de Wet banenafpraak en quotum arbeidsbeperkten

Maatregel

Uit gesprekken met stakeholders blijkt dat het huidige systeem van de Wet banenafpraak en quotum arbeidsbeperkten (vanaf nu: Wet banenafpraak) complex is, leidt tot onnodige administratieve lasten en prikkels tot investering bevat. Dit wordt veroorzaakt door de oorspronkelijke vormgeving van de Wet Banenafpraak en de uitwerking daarvan in de dagelijkse praktijk. De huidige vormgeving leidt ertoe dat werkgevers (onnodig) tijd en energie kwijt zijn aan boekhoudkundige opgaven. Tijd en energie die werkgevers zouden kunnen besteden aan het creëren van nieuwe banen of het begeleiden van mensen met een beperking op de werkvloer.

Twee knelpunten worden vaak genoemd. Ten eerste de administratieve lasten rondom het meetellen van banen via inleenverbanden. Ten tweede het feit dat samenwerkingsverbanden bij het realiseren van banen onmogelijk zijn door de discussies over de vraag bij welke werkgever banen meetellen. Om deze knelpunten weg te nemen heeft de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid aangekondigd de Wet banenafpraak te willen vereenvoudigen.

Beoogd resultaat

Door de vereenvoudiging van de banenafpraak krijgen werkgevers meer mogelijkheden om banen te realiseren, zijn er voor werkgevers minder administratieve lasten en wordt het voor werkgevers aantrekkelijker om mensen uit de doelgroep banenafpraak in dienst te nemen. Dit alles leidt tot extra banen voor mensen uit de doelgroep banenafpraak.

Stand van zaken

In uitvoering

Ervaren regeldruk in beeld

Ambitie

De ervaren regeldruk onder werkgevers ten aanzien van SZW-regels verlagen.

Maatregel

In opdracht van SZW is onderzoek *"Ervaren regeldruk werkgevers - Percepties van werkgevers over SZW-regelgeving en mogelijkheden voor vermindering van die ervaren regeldruk"*³ gedaan naar de ervaren regeldruk onder werkgevers. Aan de hand van de verkregen inzichten zullen vervolgstappen worden gezet voor het daadwerkelijk verminderen van regeldruk bij burgers en bedrijven.

Beoogd resultaat

- In de 2e helft van 2019 zal voor drie regelingen die onvoldoende scoren een sessie met relevante beleidsdirecties en mogelijk stakeholders worden georganiseerd om te bepalen hoe vervolg kan worden gegeven aan de resultaten. Het gaat om de volgende regelingen:
  - Werkgever mag zieke werknemers niet ontslaan om bedrijfseconomische redenen;
  - Werkgever moet, als vastgesteld is dat de zieke werknemer niet meer terug kan keren in het bedrijf, de werknemer ondersteunen bij het re-integreren bij een andere werkgever;
  - Werkgever moet dossier bijhouden tijdens re-integratie van zieke werknemers.
- Een deel van de knelpunten worden opgepakt via de aangekondigde acties vanuit het dossier loondoorbetaling bij ziekte.
- In 2019/2020 worden verbetervoorstellen gedaan voor de drie regelingen
- In 2020 zal een nieuwe meting gedaan worden om te kijken of er sprake is van "merkbare verbetering" van de ervaren regeldruk.

Stand van zaken

In uitvoering

Klantreizen SZW

Ambitie

Inzicht in hoge lasten voor burgers en bedrijven en die lasten reduceren

Maatregel

Overheidsregels kosten burgers en bedrijven tijd en geld. Met klantreizen kan inzichtelijk worden gemaakt waar in het proces de lasten hoog zijn. Met UWV en gemeenten zal bijvoorbeeld onderzoek worden gedaan naar de participatiewet.

Ook is in 2018 in het kader van de beleidsdoorlichting van artikel 10 van de SZW-begroting (Tegemoetkoming Ouders) onderzoek gedaan naar klantreizen. In de kabinetsreactie wordt een vervolg gegeven aan de resultaten uit het onderzoek, met als doel om verbeteringen door te voeren in dienstverlening.

In 2018 hebben we een klantreis uitgevoerd "het aannemen van werknemers met een arbeidsbeperking" en klantreizen ihkv Algemene Kinderbijslag Wet en de Wet Kindgebondenbudget. In 2019 gaan we een klantreis uitvoeren op de participatiewet

Beoogd resultaat

- Lasten reduceren naar aanleiding van klantreis bij de SZW. In het 4^e kwartaal 2019 is het streven om te komen tot verbetervoorstellen naar aanleiding van de klantreis.

Stand van zaken

- In 2018 zijn, in het kader van de beleidsdoorlichting van artikel 10 van de SZW-begroting (Tegemoetkoming Ouders) en de evaluatie Wet Hervorming Kindregeling, verschillende typen klantreizen voor de Algemene Kinderbijslag Wet en de Wet Kindgebondenbudget in kaart gebracht in het rapport "Bouwstenen Beleidsdoorlichting Kindregelingen". Naast generieke zijn ook specifieke klantreizen beschreven ten behoeve van ouders met een kind en/of partner in het buitenland en ouders die in aanmerking komen voor dubbele kinderbijslag wegens intensieve zorg of om onderwijsredenen. Om tot voorstellen voor verbetering te kunnen komen is nader onderzoek aangekondigd. Na de zomer van 2019 zal de Kamer hier nader over worden geïnformeerd.

Klantreizen UWV

Ambitie

Inzicht in lasten voor burgers en bedrijven en die lasten reduceren

³ Onderzoek uitgevoerd in 2018 door Panteia *"Ervaren regeldruk werkgevers - Percepties van werkgevers over SZW-regelgeving en mogelijkheden voor vermindering van die ervaren regeldruk"*

Maatregel

UWV is bezig met het opmaken van klantreizen, ook voor werkgevers. Een van de klantreizen die tot op heden zijn uitgevoerd is: ik heb een zieke werknemer. De klantreis laat zien welke route een werkgever bij UWV aflegt als hij een zieke werknemer heeft. Hierbij wordt de reis onder de loep genomen vanuit het gezichtspunt van de klant (= de ondernemer). Wanneer begint de reis voor de klant en wanneer eindigt deze? Wat moet hij doen en wanneer? Met wie heeft hij contact? Welke gevoelens heeft hij op welk moment? Tijdens een klantreis wordt het proces achter de melding van een werkgever onder de loep genomen en gekeken waar het proces verbeterd kan worden. Deze verbeterinitiatieven worden de komende periode gemonitord. De klantreis is een initiatief vanuit de verschillende divisies en directies van UWV. Behalve kennis van medewerkers van UWV is ook de stem van de klant – in dit geval werkgever - goed te horen in de klantreis. Er is volop gebruik gemaakt van uitkomsten van eerdere klantonderzoeken en data-analyses. Ook is meegeluisterd bij Klantencontact om te horen waar klanten over bellen en waar zij vragen over hebben. Daarnaast is in de 4 weken van de kickstart een onderzoek uitgezet onder werkgevers via het UWV Panel (UWV kent een werkgeverspanel waarin ideeën, voorstellen, processen getoetst worden bij de werkgevers.)

Beoogd resultaat

Door de verbeterinitiatieven een verbeterd proces hebben ingericht voor de werkgever met een zieke werknemer.

Stand van zaken

In 2019/2020 zullen aan de hand van de klantreis de verschillende verbeterinitiatieven worden doorgevoerd. Denk hierbij aan het aanpassen van de brief over de no-riskpolis aan werkgevers.

Actielijn 3: Beter, slimmer en efficiënter toezicht**Inspectie SZW****Ambitie**

De Inspectie SZW is gericht op de naleving van de wet- en regelgeving over arbeidsomstandigheden, de arbeidsmarkt, arbeidsverhoudingen en het sociale zekerheidsstelsel. De Inspectie werkt hierbij risicogericht. Dit houdt in dat de mogelijke toezichtlasten terecht komen bij bedrijven waar de kans het grootst is dat Inspectie ook daadwerkelijk overtredingen kan aantreffen. Naast de inschatting van risico's gebruikt zij een mix van instrumenten waaronder gedragsbeïnvloeding op basis van gedrags-wetenschappelijke inzichten om het toezicht vorm te geven. Dit met als doel om het voldoen aan wet -en regelgeving te vergroten. Op deze manier ervaart een werkgever minder last van een inspectie.

Maatregel

De Inspectie SZW geeft op zijn website [Inspectie SZW.nl](https://inspectie.szw.nl) en op de site [ZelfInspectie.nl](https://zelfinspectie.nl) een zestal voorbeelden van zogenaamde zelfinspecties ten behoeve van werkgevers. Door middel van toegankelijke tekst en beelden wordt de werkgever in staat gesteld te bepalen of hij de risico's in zijn bedrijf voldoende kent en of hij voldoende maatregelen heeft genomen die de wet voorschrijft. Zo kan hij (alsof hij een inspecteur van de Inspectie SZW was) vaststellen of hij voldoet aan de wetgeving die voor hem van toepassing is. Dat zal bij mogelijke Inspectie tot grote tijdswinst kunnen leiden en mogelijk aanleiding zijn dat zijn bedrijf minder toezichtlast zal ondervinden.

De zelfinspecties betreffen nu al de volgende onderwerpen:

- werken met gevaarlijke stoffen;
- eerlijk werken;
- arbo op orde;
- voorkom ongevallen;
- werkdruk en ongewenst gedrag;
- transport en logistiek.

Voor werknemers is er de site [Veiligvakmanschap.nl](https://veiligvakmanschap.nl) een viertal onderwerpen waar de werknemer kan testen of hij zelf voldoende doet om veilig te werken, te weten:

- Asbest,
- healthy metal,
- virtuele garage,
- hout en machines.

Als werknemers zich meer bewust zijn van de risico's zal de veiligheid mogelijk toenemen en de kans dat er toezicht nodig is afnemen.

Beoogd resultaat

Werkgevers en werknemers via digitale hulpmiddelen de tools in handen te geven om te voldoen aan wet- en regelgeving.

Stand van zaken

In uitvoering

Actielijn 4: Betere regelgeving in Europa en bij gemeenten
<i>Uitvoeringstoets</i>
Bij de uitvoerende instanties UWV en SVB wordt standaard bij voorgenomen wet –en regelgeving een uitvoeringstoets gedaan. Daar is specifiek aandacht voor regeldruk. Jaarlijks worden er bij UWV 40 toetsen gedaan en bij SVB 15. In de uitvoeringstoets is er specifieke aandacht voor regeldruk.
Internationaal/Europa
Op het gebied van internationale regelgeving is de ambitie om bij nieuwe afspraken of richtlijnen meer aandacht te hebben voor de consequenties voor burgers, bedrijven en organisaties. De BNC fiches zullen binnen SZW meer en specifiekere aandacht krijgen als het gaat om de regeldrukgevolgen van regelgeving vanuit de EU.
Actielijn 5: Betere (digitale) dienstverlening
<i>Gevaarlijke stoffencheck</i>
<p>Ambitie Ziekte door gevaarlijke stoffen onder medewerkers tegengaan</p> <p>Maatregel Een mooi en actueel voorbeeld van dienstverlening als middel de lasten te reduceren is de ‘stoffencheck’ app van de Inspectie SZW. Gevaarlijke stoffen zijn de grootste ziekmaker op de werkplek. De app, een initiatief van de Inspectie SZW en de FNV, geeft informatie over het werken met bepaalde stoffen: de risico’s, of je er ziek van kunt worden en welke maatregelen nodig zijn om veilig te werken.</p> <p>Beoogd resultaat Verder zal dienstverlening een belangrijke rol spelen bij het vervolg geven aan onderzoeksresultaten en klantreizen.</p> <p>Stand van zaken Gerealiseerd</p>
Regelhulp/calculator Loonkostenvoordelen, lage-inkomensvoordeel en loonkostensubsidie
<p>Ambitie Het eenvoudiger maken voor werkgevers om zelf te kunnen bepalen of ze recht hebben op een van de voordelen en de hoogte ervan indien zij mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in dienst nemen.</p> <p>Maatregel Werkgevers kunnen gebruik maken van verschillende financiële regelingen als ze mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in dienst nemen. Middels een regelhulp en calculator zal het makkelijker worden voor werkgevers om te kijken welke financiële voordelen er zijn en wat de hoogte hiervan is.</p> <p>Beoogd resultaat Met de regelhulp en calculator kunnen werkgevers eenvoudig bepalen of ze recht hebben op een van deze voordelen en de hoogte hiervan. Medio november 2018 worden de regelhulp en calculator samengevoegd. Tegelijkertijd worden extra regelingen en een werknemersoptie toegevoegd. Met deze optie krijgen werknemers een overzicht van de regelingen waar hun werkgever gebruik van kan maken. Werknemers kunnen dit overzicht bijvoorbeeld meesturen met een sollicitatie.</p> <p>In 2019/2020 zal gekeken worden naar de effecten/gebruik van deze regelhulp.</p> <p>De regelhulp is te vinden op www.financieelcv.nl</p> <p>Stand van zaken Gerealiseerd</p>
Quotum calculator
<p>Ambitie Het makkelijker maken voor werkgevers om te berekenen hoeveel banen ze moeten realiseren voor mensen uit de doelgroep banenafpraak om te voldoen aan het quotumpercentage.</p> <p>Maatregel De quotumregeling is onderdeel van de Wet banenafpraak en quotum arbeidsbeperkten. In deze wet zijn de afspraken uit het Sociaal Akkoord van 2013 uitgewerkt om 125.000 extra banen te realiseren voor mensen uit de doelgroep banenafpraak: 100.000 banen in de sector markt en 25.000 banen in de sector overheid. Als werkgevers</p>

in een bepaalde sector onvoldoende banen realiseren kan de quotumregeling geactiveerd worden. Per 1 januari 2018 is de quotumregeling in de sector overheid geactiveerd.

Beoogd resultaat

Een tool voor werkgevers om te berekenen hoeveel banen ze moeten realiseren voor mensen uit de doelgroep banenafpraak om te voldoen aan het quotumpercentage voor de sector overheid. In 2019 zal worden gekeken naar het effect/gebruik van de tool.

De quotumcalculator is te vinden op <https://regelhulpenvoorbedrijven.nl/quotumcalculator/>.

Stand van zaken

Gerealiseerd

UWV verzekeringsbericht in plaats van werkgeversverklaring

Ambitie

Werkgever is minder tijd kwijt aan het afgeven van werkgeversverklaring

Maatregel

Het UWV verzekeringsbericht in plaats zal in de van werkgeversverklaring worden geaccepteerd als bewijs van inkomsten. Het wordt daardoor eenvoudiger om een hypotheekaanvraag te doen. Door middel van het aanleveren van een UWV verzekeringsbericht kun je de werkgeversverklaring overslaan. Dit geldt niet voor alle hypotheekaanvragen. In 2018 is er een pilot gestart waaraan een aantal banken in plaats van een werkgeversverklaring ook het UWV verzekeringsbericht hanteren om het inkomen te bepalen (ABN Amro, ING Bank, Rabobank, Florius). Dit houdt in dat werkgevers geen/minder tijd kwijt zijn aan het afgeven van een werkgeversverklaring.

Iedereen die een hypotheekaanvraag wil doen en nu in loondienst is kan dit bericht gebruiken. Ook iemand die de laatste twaalf maanden in loondienst is geweest kan gebruikmaken van het verzekeringsbericht. Een aanvullende eis is dat iemand niet binnen tien jaar met pensioen gaat. Dan dient op een andere wijze het inkomen te worden vastgesteld. Voldoet iemand niet aan deze criteria dan dient het inkomen op de ouderwetse manier vastgesteld te worden.

Beoogd resultaat

Via **MijnUWV** in combinatie met DigiD is het mogelijk om het UWV verzekeringsbericht op te halen ipv de oude werkgeversverklaring. Door de acceptatie van het UWV verzekeringsbericht is de werkgever minder tijd kwijt aan het proces "afgeven van een werkgeversverklaring". Eind 2019 zal gekeken worden of deze pilot een vervolg krijgt.

Stand van zaken

Pilot in uitvoering.

Van 0900 naar 088 nummers UWV

Ambitie

Toegankelijk en betaalbaar contact met UWV.

Maatregel

Per 16 november 2018 is o.a. de UWV telefoon Werkgevers bereikbaar via 088-nummers. Tot nu toe waren hier 0900-telefoonnummers voor. Voor de 088-telefoonnummers betalen werkgevers een lokaal tarief, zij zijn daardoor goedkoper uit dan het bellen naar een 0900-nummer. Alle communicatiekanalen en middelen waarin UWV klanten wijst op 0900-nummers worden aangepast.

Beoogd resultaat

Minder kosten voor werkgevers en burgers in het telefonisch contact met UWV

Stand van zaken

Er is een overgangperiode waarin UWV zowel via 0900- als via 088-nummers bereikbaar is (in ieder geval tot eind 2019). Gedurende deze periode horen personen die het 0900-nummer bellen een ingesproken tekst waarin zij worden gewezen op het goedkopere 088-nummer. Zij kunnen zelf beslissen aan de lijn te blijven, of het goedkopere nummer te bellen.

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Algemeen

VWS werkt aan het programma '(Ont)Regel de Zorg', voor de aanpak van regeldruk/administratieve lasten in de zorg deze kabinetsperiode. Het programma bevat 10 sectorplannen, voor de sectoren huisartsen, medisch specialistische zorg, farmacie, paramedie, curatieve GGZ, wijkverpleging, sociaal domein, verpleeghuizen, gehandicaptenzorg, en patiënt/cliënt. In totaal bevatten die sectorplannen meer dan 150 acties, inclusief (voor zover mogelijk) trekkers en deadlines. Een substantieel deel van de acties, zo'n 60, komt uit de schrap- en verbetersessies van de maatwerkpaakpak die VWS tussen januari – maart 2018 met zeven beroepsgroepen heeft gehouden en waar zo'n 250 zorgprofessionals aan hebben meegedaan. De acties in het programma zijn onderverdeeld langs vijf actielijnen: 1. De maatwerkpaakpak 2. Ruimte voor experimenten 3. Bouwen aan een nieuwe basis 4. Regelarm werken in de praktijk en 5. Voorkomen van nieuwe regeldruk. Ten behoeve van het overzicht en de consistentie zijn deze actielijnen hieronder langs de lijnen van de programmabrief weergegeven.

Op 23 mei 2018 hebben de bewindslieden van VWS het uitgebreide programma (Ont)Regel de Zorg naar de Kamer gestuurd⁴. Voorliggend actieprogramma bevat een samenvatting hiervan met daarbij ter illustratie een beschrijving van een aantal reeds geboekte concrete resultaten. De eerste voortgangsrapportage (Ont)Regel de Zorg bevat een uitgebreider stand van zaken en wordt in het voorjaar van 2019 door de bewindspersonen van VWS aan de Tweede Kamer gezonden.

Actielijn 1: Betere nieuwe regels door betere consultatie, onafhankelijke toetsing en meer ruimte voor experimenteren

1.1 Meer ruimte voor experimenteren

Ambitie

Creëren van meer ruimte voor experimenten in het zorgdomein

Maatregel

VWS steunt zorgaanbieders of andere partijen die ideeën hebben over innovatieve, regelarme werkwijzen door het bieden van experimenteeruimte in wet- en regelgeving die het tijdelijk buiten werking stellen van (wettelijke) belemmeringen mogelijk maakt. Een voorbeeld hiervan is het experiment bekostiging bij de wijkverpleging, waarin wordt geëxperimenteerd met een integraal tarief. Een geslaagd experiment kan aanleiding zijn om wet- of regelgeving aan te passen.

Beoogd resultaat

- Het tot stand laten komen van 5 experimenten
- VWS zal meten of de experimenten hebben geleid tot merkbare regeldrukvermindering en/of meer ruimte om te innoveren

Stand van zaken

Resultaten in de afgelopen periode zijn onder meer:

- Per 1 januari 2019 is ggz-instelling Arkin in Amsterdam samen met zorgverzekeraar Zilveren Kruis een experiment gestart. In het experiment zullen behandelaren minder gedetailleerd registreren ten behoeve van zorgdeclaratie. De verwachting is dat de nieuwe manier van werken ongeveer drie kwartier per teamlid per dag oplevert. De tijd die Arkin hiermee overhoudt wordt besteed aan onder andere meer direct contact met cliënten en aan deskundigheidsbevordering.
- Het experiment Zinnvolle Registratie (ZIRE) is gestart in 2018 en loopt tot en met 2019. In dit experiment beperken drie ziekenhuizen registraties tot een set kwaliteitsindicatoren en hebben vrijstelling gekregen van de Inspectie voor andere indicatoren.

1.2 Voorkomen onnodige regeldruk

Ambitie

Het tot stand brengen van lastenluwe regelgeving

⁴ Kamerstukken 2017-2018, 29515, nr. 424

Maatregel

De regeldrukgevolgen van nieuwe wet- en regelgeving worden zorgvuldig in kaart gebracht en door het Adviescollege Toetsing Regeldruk (ATR) getoetst.

Beoogd resultaat

- Alleen tot stand laten komen van wet- en regelgeving waar dit het meest geijkte instrument is
- Monitoren aan de hand van ATR-adviezen of regelgeving inderdaad in de meest lastenluwe variant tot stand komt

Stand van zaken

- De regeldrukgevolgen van nieuwe wet- en regelgeving worden in kaart gebracht en vervolgens door het ATR getoetst.

Actielijn 2: Merkbaar meer ruimte voor innovatie en ondernemerschap**Maatwerkeraanpak****Ambitie**

Merkbare regeldrukvermindering door samen met professionals in 8 sectoren knelpunten te identificeren en gezamenlijk op te lossen.

Maatregel

Binnen de maatwerkeraanpak zorg vinden per sector schrapsessies plaats, worden knelpunten in werkgroepen geïnventariseerd en worden afspraken gemaakt om deze op te lossen. Het gaat om de sectoren huisartsen, medisch specialistische zorg, farmacie, paramedie, curatieve GGZ, wijkverpleging, sociaal domein, langdurige zorg. Daarnaast is er een maatwerkeraanpak voor de doelgroep patiënt/cliënt.

Beoogd resultaat

- Het schrappen van 90 knelpunten, waarvan 60 uit de schrapsessies.
- Middels een merkbaarheidsscan (met 0 en 1-meting) meten of de geschrapte knelpunten inderdaad tot een merkbare regeldrukvermindering hebben geleid.
- Ook wordt er een klankbordgroep ingericht met ambassadeurs uit het zorgveld om kritisch mee te denken over de voortgang van het programma. Zij kijken mee of we de goede dingen doen en de dingen ook goed doen en vooral: levert het genoeg resultaat op in de praktijk?
- Oprichting regiegroep met bestuurders uit de verschillende betrokken curatieve zorgsectoren die sectoroverstijgende knelpunten oppakt en bevordert dat individuele zorginstellingen aan de slag gaan met ontregelen op lokaal niveau.

Stand van zaken

- In de afgelopen periode zijn al diverse resultaten geboekt, zoals:
  - Het afschaffen van de minutenregistratie in de wijkverpleging;
  - Het afschaffen van de verplichting om in de wijkverpleging elk half jaar het zorgplan met de cliënt te evalueren;
  - Het schrappen van verplichting voor voorschrijvers van sondevoeding om jaarlijks een aanvraagformulier in te vullen.
- Genoemde regiegroep is opgericht.
- Verder zijn eind december 2018 Rita Verdonk en Martijn Leisink als speciaal adviseur aangetrokken om de regeldruk bij zorgaanbieders en professionals in de Wmo en de jeugdzorg aan te pakken.

Actielijn 3: Beter, slimmer en efficiënter toezicht**Bouwen aan een nieuwe basis****Ambitie**

Het structureel verbeteren van systemen of registratie en verantwoording.

Maatregel

Systemen van registratie of verantwoording worden structureel verbeterd, bijvoorbeeld door het op een andere manier meten van kwaliteit van zorg, het eenduidig en eenmalig registreren en waar mogelijk hergebruiken van

informatie of het door horizontaal toezicht stroomlijnen van controleprocessen. Op de middellange termijn verminderen deze ontwikkelingen de regeldruk substantieel.

Beoogd resultaat

Het oplossen van 25 knelpunten op dit terrein.

Stand van zaken

Resultaten in de afgelopen periode op het terrein van toezicht zijn onder meer:

- Partijen in de medisch-specialistische zorg (MSZ) zijn er in geslaagd om voor 2019 het aantal structuur- en procesindicatoren met 25% te verminderen ten opzichte van 2018. Tegelijkertijd is het percentage uitkomstindicatoren voor 2019 opnieuw gestegen. Dit laat zien dat bij het meten van de zorgkwaliteit de nadruk steeds meer komt te liggen op het resultaat voor de patiënt. Ook ontstaat hierdoor steeds meer inzicht in kwaliteit van zorg;
- In januari 2019 is een wetsvoorstel aanvaard door de Eerste Kamer dat het mogelijk maakt om standaard berichtenverkeer en financiële verantwoording zoals facturatie tussen gemeenten en aanbieders af te dwingen. Wmo- en jeugdzorginstellingen krijgen hierdoor met minder administratie te maken. De wet is in maart 2019 in werking getreden.
- Eind februari 2019 heeft de minister van VWS de Tweede Kamer geïnformeerd dat hij voornemens is om de Nederlandse Zorgautoriteit (NZA) een aanwijzing te geven om met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2019 in haar beleidsregels te voorzien in een experiment "anders verantwoorden". Op grond van dit experiment kunnen zorgaanbieders in de gehandicaptenzorg experimenteren met een andere wijze van verantwoorden die bijdraagt aan het verminderen van administratieve lasten.
- In het programma i-Sociaal Domein wordt gewerkt aan standaardisering van het proces 'van contract tot controle'. Daarnaast wordt bijvoorbeeld gewerkt aan de invoering van horizontaal toezicht in de medisch specialistische zorg, zodat zorgverzekeraars rechtmatigheid van declaraties beoordelen door procescontrole vooraf in plaats van gegevensgerichte controle achteraf. In het eerste kwartaal van 2019 zijn weer een aantal ziekenhuizen overgestapt op horizontaal toezicht.
- Onder regie van het Zorginstituut gewerkt aan eenduidige en eenvoudige gegevensuitwisseling in de keten door middel van het 'Actieprogramma Informatievoorziening Wlz 2017 – 2020'.
- Ook de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) wil een bijdrage leveren aan het verminderen van de regeldruk in de zorg. In juli 2018 heeft de IGJ daarom "*Samen anders kijken: over regeldruk en de zorg die je je eigen familie en naasten gunt*" gepubliceerd. De IGJ belooft hierin dat alleen als registraties bijdragen aan borging van kwaliteit van het uitvoeren van het (risicovolle) proces, aan leren en verbeteren en er geen alternatieven beschikbaar zijn, de IGJ zal toezien op uitvoering van deze registratie. Ook belooft de IGJ in haar toezicht niet de richtlijn en de registratie centraal te stellen, maar de wijze waarop zorgverleners en bestuurders de zorg voor de patiënt of cliënt willen organiseren. Tot slot gaat de IGJ in haar toezicht uit van bestaande registraties en sturings- en verantwoordingsinformatie. Zo gebruikt de inspectie alleen registraties, sturingsmechanismen, accreditaties en certificeringen die door zorgaanbieders zelf als waardevol worden ervaren.

Actielijn 4: Betere regelgeving in Europa en bij gemeenten

REFIT-platform

Ambitie

Het vereenvoudigen van aanbestedingsprocedures in het sociaal domein

Maatregel

Daar waar problemen worden veroorzaakt door knelpunten in de Europese regelgeving deze bij de Europese Commissie agenderen.

Beoogd resultaat

- Het op de agenda krijgen van deze problematiek bij de Europese Commissie door minimaal 1 inzending hierover bij het REFIT-platform in te dienen.

Stand van zaken

- VWS en EZK hebben het vereenvoudigen van aanbestedingsprocedures in het sociaal domein in Europa aangekaart. VWS heeft hierover een inzending bij het REFIT-platform ingediend. De submitie heeft geleid tot een opinie van het REFIT-platform (advies aan de Europese Commissie) die op 14 maart 2019 is aangenomen.

Het is nu aan Europese Commissie om aan te geven wat zij met deze aanbevelingen zal doen. Daarnaast is de minister van VWS onder meer in gesprek gegaan met Eurocommissaris Timmermans.

Actielijn 5: Betere (digitale) dienstverlening

Leren van elkaar

Ambitie

Het faciliteren van kennisuitwisseling door het uitwisselen van goede voorbeelden tussen zorginstellingen, overheden en kennisinstellingen.

Maatregel

Door het organiseren van gezamenlijke werkbezoeken, het in de schijnwerpers zetten van goede voorbeelden en het delen van ervaringen, werkwijzen en best practices wordt het zelflerend vermogen van de zorgsector aangesproken.

Voorbeelden van acties uit het programma onder deze actielijn zijn:

- Heldere communicatie via de website van het Actieplan (Ont)Regel de Zorg www.ordz.nl;
- Het ontwikkelen van een 'Ontregelbox' waarmee zorgverleners of instellingen zelf aan de slag kunnen om in hun organisatie regelarm(er) te gaan werken;
- Het in korte filmpjes zichtbaar maken van geschrapte regels of hardnekkige misverstanden over reeds afgeschafte regels en zorgverleners daar gericht, bijvoorbeeld via social media, over informeren;
- Het bezoeken van verpleeghuizen in het kader van 'Waardigheid en trots op locatie', om te helpen misverstanden weg te nemen over bijvoorbeeld niet verplichte registraties die toch worden bijgehouden.

Beoogd resultaat

- Het uitvoeren van 10 geïnventariseerde acties
- Middels onderzoek/gesprekken met betrokkenen bekijken we of deze acties hebben bijgedragen aan een merkbare vermindering van regeldruk en meer ruimte om te innoveren.

Stand van zaken

- Op www.ordz.nl is een actuele stand van zaken te vinden m.b.t. de acties in het programma (Ont)Regel de Zorg. Ook zijn diverse filmpjes gemaakt over geschrapte regels. Deze zijn ook op de website te vinden.